

"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.
IŠEINAS KAS
ČETVERGAS
MIESTE
WILKES-BARRE, PENNA.
314 E. Market St.
KAINA METAMS:
Suvienuose Valstijose . . . \$2.00
In Kanado ir kitose valstijose . . . \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ATSKYRIUM.
Rasaklaimesi su atlygiu:
REV. A. KAUPAS.
64 Church St.,
Pittston, Pa.
Pinigus siųsti ir su visokiais reikalais reikia
trokšti šiuo adresu:
"DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

"DRAUGAS"
Lithuanian Newspaper
(LITH. FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman
Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States . . . \$2.00
Canada and other Parts . . . \$3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders
must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 45.

WILKES-BARRE, PA., 12 D. SPALIO (OCTOBER) 1911 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Metai III.

LEKCIJA IR EVANGELIJA

Devynioliktoji Nedėlia po
Sekminių.

—Efez. 23—28.— Broliai: Atsinaujinkite jūsų mintis dvasioje, ir apsilvinkite nauju žmogum, kuris yra sutvertas pagal Dievą teisybėje ir tiesos šventybėje. Todėl pametę melą, gystę, kalbėkite kiekvieną tiesą su savo artimu, nes esame viens kito sąnariai. Rustaukite, o neįsusiūkite: tegul saulė nenusileidžia ant jūsų rudybių. Neduokite vietos velniui. Kursai vogė, jau tegul nevagia, bet geriau tegul dirba, darydamas savo rankomis, kas yra gero, idant turėtų iš kur duoti reikalaujančiam.

Mat. XXII, 2—14.
Anuomet pasakojo Jezus kunigų vyresniams ir Farizėjams prilyginimuose, tardamas:

Panaši stojis dangaus karalystė žmogui karaliui, kurs iškėlė vestuves sūnui savo.

Ir nusiumtė savo tarnus paprašytų užkviestus vestuvėms: o nenorėjo ateiti.

Vėl nusiumtė kitus tarnus, tardamas: Pasakykite užkviestiems: štai mano pietus pataikiau: mano jaučiai ir penukšliai yra paskersti, ir viskas gatava: eikite vestuvėms.

O jie apsileido ir nuėjo vienas sodžiu savo; o kitas prie savo vaizbos.

O kiti nutvėrė jo tarnus, ir apjuokė juos, užmušė.

O išgirdęs karalius, supyrko: ir nusiumtė savo kareivius, išnaikino anuos žmogumus, ir jų miestą sudegino.

Tada tarė savo tarnams: Vestuvės yra gatavos: bet užkviestieji nebuvo arti.

O užtat eikite ant skerskelių: o kuriuos norint rasti prašykite vestuvėms.

Ir išėjo jo tarnai ant kelių, surinko visus, kuriuos rado, blogus ir gerus, ir pripildytos yra vestuvės sėdinčiais.

Ir įėjęs karalius, idant regetų sėdinčius, ir pamatė ten žmogų neapsidariusį vestuvių rubais.

Ir tarė jam: Prieteli, kaip įėjai čia, neturėdamas vestuvių rubų? O jis tylėjo.

Tuomet tarė karalius tarnams: Surišę jo rankas ir kojas, imeskite jį į pavirštines tamsybes; tenai bus verksmas ir dantų griežimas. Nes daug yra pavadintų, bet maž išrinktų.

VESTUVIŲ RUBAS.

Šios dienos evangelija prilygina dangaus karalių vestuvėms. Jose turėsią vilti dalyvauti tik tie, kurie bus apsirėngę į vestuvių rubus. Vestuvių rubu reikia čia suprasti malonę arba Dievo meilę — baltą ir nesuteptą rubą, kuriuomi, pašauktieji į Avinėlio vestuves, tur būti pasirėdę. Tą Dievo meilę nereik laikyti kaip kokią vieną atskirą dorybę, bet kaip įtampą visų dorybių ir visų krikščionių priedermių.

Žmogumi, neturintiu vestuvių rubo yra tie, kurie mano klaidingai, kad pats vienas tikėjimas, kaip jie jį supranta, užtenka kad būtų įvesti į dangaus pokilį. Žmogaus, neturintio vestuvių rubo, likimas te juos persersti esant klaidoje.

Jei pats vienas tikėjimas užtekų kad įeiti į dangų, tai kam V. Jėzus būtų sakęs Rašto mokytojam: "jei nori įeiti gyvenimui užlaikyti prisakymus?" Arba kam Apaštalas būtų tvirtinęs, kad tikėjimas be gerų darbų yra numiręs. Velniai tiki ir dreba; tačiau ką jiems pagelbės jų tikėjimas, jei jis yra numiręs? Rupinkitės! tad, rašo šv. Petras, pildyti tikėjimo dorybę: ir dorybėje pažinti; ir pažintyje prisilaikymą; ir prisilaikyme kantrybę, ir kantrybėje dievotumą; ir dievotume broliškąją meilę; kad gerais darbais užtikrintumėt savo pašaukimą ir išrinkimą; tuomet turėsite tikėjimą meile veikiantį.

Vestuvių rubas, mūsų sąžinė, tur būti nesutepti. Nuodėmė sutepa dušia ir ji tampa neverta tos laimės, kuriai buvo sutverta. Mažiausia nuodėmė, liusa valia papildyta, padaro mus bauriais Dievo akys; tat kiekviena nuodėmė privalo būti atgailos vandenimis apmazgota. Tokiu būdu reikturėti ne tik tikėjimo rubą, bet da papuoštą gerais darbais, kad galėtumėt įtikti tam, kuris mus pakvietė į vestuvių pokilį.

Dievas visus atpirko ir visus į dangų kviečia; jei kas ten neįeis bet bus įmestas į tamsybes, kur verksmas ir dantų griežimas, tai jau ne Dievo bet žmogaus paties bus kaltė. Dievas nieko negalimo nuo mūsų nereikalauja. Ką nors Dievas įsako, tai ir malonė savo suteikia, kad išpildytum, jei jo galinga ir nuolankia širdžia meldžiame. Kol laikas — gerai darykime. Perjuoskime savo strėnas ir suvaldykime blogus pageidumus ir palinkimus; laikykime savo rankose lempas, pilnas meilės ir gerų darbų aliejaus, kad atėjus karaliui, butumėm pasirėngę įeiti su juo į vestuves ir su šventaisiais ir Aniuolais Jį amžinai garbin ti.

Katalikiškos Žinios

Seinai. Pralotas Juoz. Antanavičius pakeltas Šventojo Tėvo į naminius popiežiaus pralotus. Kun. J. Toraitis paskirtas seminarijos kapelionu.

Ramygala (Panevėž. ap.). **Kunigo atsiveikimas.** 24 rugpjūčio išvažiavo iš Ranygalos mūsų mylimas kamedorius kun. Z. Daukša. Persikelia Tryškiuosna. Vietinis bažnyčios choras pagiedojo jam Mišias keturiomis mišriais balsais, o po Mišių — "Tiglausių metų". Ramygaliečiai labai gaili savo mylimo kunigo ir, išgirdę jį iškeliant, labai nusiminė. Kuo met kun. Daukša praėjusį nedėdienį sakė atsiveikindams paskutinį pamokslą, veik visa bažnyčia verkė. Sunku buvo, matyt, ir kun. Daukšai apleisti ramygaliečius, nes taip labai buvo sujudintas, jog negalėjo žodžio ištarti. Ramygalos choras taipgi labai gaili kun. Daukšos, kuris daug prisidėjo prie jo palaikymo. Dieve, jam padėk!

Kurtavėnai (Reseinių apskr.). Kryžių pastatė. Jau 3 mėnesiai, kaip mirė mūsų mylimasai klebonas kun. Šereiva. Palaidotas pirmutinai ant naujų kapinių. Dabar 2 rugpjūčio nabašninko broliai pastatė gražų kryžių ant jo kapo. Naujasai klebonas kun. Rakauskas k. kryžių pašventino ir pasakė pamokslą, ragindamas parapilijonis pasipiešti už mirusio klebono dušią ir kad pasirūpintų užbaigti mūryti kapines.

Laukava (Panev. apskr.). 19 rugpjūčio mirė Panevėžių filijos klebonas kun. Povylas Tinteris, 58 metų amžiaus.

Kaunas. Perkelti kunigai: Bublys Juoz. iš Jonišio ir Degučius fil. Rusteiko iš Degučių ir Veviržėnus kleb. Steikunas iš Šėduvos ir Joniški kam. Linde, Varnių alt., ir Sen. Varnius kam. Viturvis iš Viekšnių ir Paežerius fil. Vėgėlė iš Klovainių ir Panemunį kam. dėl Kazliškių koplyčios, baž. Gabrys iš Sen. Varnių ir Šėduvą kam. Lumbis iš Kauno Karmelito ir Panevėžį kam. Irtmanas iš Veviržėnų paleistas į Tiraspolio vyskupystę patarnavimui išeiviams lietuviams. Liasauskis Juoz. iš Tiraspolio vysk. priimtas atgal į Žemaičių vyskupiją. Šereiva iš Kretingos į Viekšnius kam. Kunigui Bizauskiui ir Indruliui duota pavėlijimas pagal leidimą Ministro V. R. stoti į Kretingos Bernady

nų vienuolyną ir taisyties prie darymo vienuoliškų prižadų.

Vilnius. Vyskupijos valdytojas išvažiavo. Rugsėjo 10 (rugs. 28) d. Vilniaus vyskupijos valdytojas kun. kanauninkas Kaz. Michalkevičius išvažiavo dviem mėnesiam užsienin. Jo vietoje valdys konsistoriaus oficjolas kun. Bajko.

Kunigų permainos. Kun. Kaz. Težyk perkeltas į Drohičią, kun. Aug. Vesolovskis į Kiemėdiškį klebonu, kun. kanauninkas Ab. Plasikovickis į Kleščelį klebonu, kun. Chlevinskis į Sereševą kleb., kun. Niečiporovič į Bielską klebonu, kun. Gauldvaskosios seminarijos kapelionu, kun. L. Chomskis seminarijos prokuratoriu, pralotas Karčevskis dėl nesveikatos paliuosuota nuo seminarijos profesoriaus priedermių.

Priėmimas pas popiežiu. Įdomi žinė, kaip popiežius priima pasiuntinius, iš sveitinių kraštų atkelčiusius. Buvo tad atstovai iš Prancūzijos. Priimamoje salėje susirenka pasiuntiniai ir laukia popiežiaus ateinant. Jam prisitartinant suskamba sidabro varpas, tvarkos vedėjas ilga savo lazda tris kart sutrinksi į grindis. Visi tad nutilsta, salėn popiežiui įeinant choras užgieda pasveikinimo giesmę. Nepaprasta išlavintų balsų sutartinė suvirpina orą, pagauna žmogaus jausmus, ir junties, tarsi, atsiduręs kokioj tai ne paprastoj vietoj, kur grožė ir dailė tave žavėja. Ir stoji prieš akis graži procesija, paprastai iš 30 žmonių, poromis einančių. Pradžioj eina popiežiaus gvardija, blizgančiais šarvais nukabinta ir aukso galimais išrėdyta, paskui seka juodai apsirėdę vienuoliai, vyskupai fiolėtuose, kardinolai tamsiairaudonuose togose, o ant pat galo eina baltuose rubuose popiežius, plačia auksine juosta perjuostas; štai sostas; eiseną skiriasi, padaro tarpą ir tvarkoj sustoja apskui, o popiežius užima vietą. Jis eina dar tvirtai ir gan gyvai atrodo. Nors plaukai kaip sniegas baltučiai, tačiau dar veidas šviežius, malonus, akis didžios, pilnos gyvybės, blizga ir žiuri į atsilankiusius svečius ramiai, malonių žvilgsniu; jo veide patėmiji širdies gerumą ir jautrumą ir kaip veidrodyj regi augštesnės rūšies prakilnias mintis, doros jausmus. Prasideda prakalbos. Jis kalba gyvai, nuo širdies, pilnai atjausdamas atkeliauvusiųjų pas jį reikalus; pilnai supranta dabartės netvarę politikos ir doros dalykuose ir tankiai pabrunkia, kad esti dvi karaliji: dieviška ir žemiška; du gy-

venimu: anapus grabo amžinas ir čia žemiškas — viską aiškina tikėjimo šviesoje ir taikiai suderina primindamas teisybės ir doros įstatus.

Galop atsiveikindamas popiežius laimina; visi tad suklaupia; suskamba palaiminimo žodžiai, užgieda choras atsiveikinimo giesmę. Vėl susitaiso eiseną, pranyksta duryse baltasis senelis, išsiskirsto svečiai — ir lieka tik tyła toj salėj, kur taip neseniai ramu ir malonu buvo klausyties Kristaus vietininko balsą.

Prancija. Vadovaujant vietiniam vyskupui ir senatoriui de Lamarzele rengiama 17-19 spalio m. dieną Arraso mieste katalikiškų advokatų susivaižavimas.

Italija. Cernusco mieste netoli Mediolano buvo katalikiškos jaunomenės susivaižavimas. Atvyko atstovai 80 jaunimo draugijų ir daugiau negu 200 kitų ypatų. Naujas Ispanijos pasiuntinys prie popiežiaus gavo nuo savo vyresnybės įsakymus susiderinti su popiežiumi ir pradėjo tarybas su popiežiaus sekretoriumi.

Šveicarija. Šveicarijos mieste Zuriče įsteigta pirmoji katalikiška agentūra "Fata", kuri siuntinė laikraščių telegramų žinias. Jau užsirašė daugiau negu 200 laikraščių. Ligšiol Bažnyčių priešų rankose esančios agentūros paleisdavo daugybę netikrų, klaidingų žinių apie katalikus.

Belgija. Maredsouso vienuolyne rangiama rugsėjo mėnesyje susivaižavimas, kurs svarstys, kaip užlaikyti šeimynose krikščionišką dviasį. Susirinkę į kongresą Malino mieste Belgijos vyskupai išleisdę į Portugalijos vyskupus užuojautos ir pasveikinimo raštą. Paminėję apie Bažnyčios persekiojimą Portugalijoje, kaip antai: bažnyčių turto atėmimą, vienuolių išvaikymą, Belgijos vyskupai išreiškia viltį, kad vyskupams darbuojantis katalikai galutinai vėl gaus viršų.

Prusai. Paskutinis gyvenimų sąrašas Prusuose parodo, kad katalikų skaičius auga. 1871 metais ant 1000 gyventojų Prusuose evangelikų buta 649 ir katalikų 336, o 1910 metais ant 1000 gyventojų atėjo evangelikų 618 ir katalikų 363. Žydų skaičius Prusuose taip pat eina mažyn. Dabar Prusų karalystėje skaitoma 14 milijonų 581,604 katalikų, 24 milijonai 830,908 evangelikų, 415,867 žydų. Drezno mieste neseniai perėjo į katalikus keletas žymių ypatų. Metinis Vokietijos katalikų susivaižavimas, suauktas ši-

met Mainco mieste, buvo labai skaitlingas. Tarp kalbėtojų paminėtinas Halles universiteto profesorius Dr. Ruville, neseniai atvėrtęs į katalikus.

Kun. Gešer kalbėjo apie platinimą katalikiškų laikraščių, ragino palaikyti įsteigtą šimet tam tikrą draugiją, kuri kovotų su priešingais Katalikų Bažnyčiai raštais ir rupintusi savus platininti. Visas susivaižavimas pritarė tam užmanymui. Padaryta toks nutarimas: "sąnariai apsiima visur reikalau ti katalikiškų laikraščių — restauracijose, viešbučiuose ir kitur. Už savo pinigų turime teisę reikauti savo laikraščio". "Laikraščiai tai mūsų kariumenė — kalbėjo advokatas Rumoff. — Brangiai atsieina kariumenės užlaikymas, bet už tai ji užtikrina visam kraštui ramybę. Taip pat reikia gailėtis iškaidų laikraščių, kurie kovoja už mus, gindami tikėjimo ir doros dalykus".

Politiškos Žinios.

ITALIJA.

Italija nei nemanoma nusi-leisti Turkijai. Jau veik visa Italijos kariauna atsiranda Turkijos pakraščiuose. O ypač gi Tripolio uostas yra kuogeriausiai apšarvuotas ir laukia tik paskutinio ultimato, kuris beabejonės, išsaus karą. Ikišiol, apie joki formališką susirėmimą dar negirdėti, tačiau, italai jauzdami turkų silpnumą ir permatydami kovos geras pasekmes, neiškenčia neužkabine turkų. Štai spalio 3, Italijos kariškasis laivas Marco Polo atbruko į Torantos uostą Turkijos laivą Sabas'ą su penkiais šimtais šaudyklių, dviem šimtais arklų, generolu ir kareiviais. Gerferolą paėmė į tvirtovę; kareivius į barakus. Tripolio gyven-tojai nerimsta: atsiliėpė į kitas viešpatystes melzdami pagelbos; tačiau, matyt, kad nieko nepeš tolei, kolei abi kovojanti pusi nepaduosią vieną kitai kokių nors išlygų.

Turkai-gi gundo tripoliečius apleisti miestą, o bėgti į kalnus, kad išvengus pavojų. Be to, turkų valdžia davė jiems apie 2000 šaudyklių, kad galėtų apsiginti nuo italų.

Tripolio padėjimas ikišiol nei šoks nei toks buvo; taigi čia klausimas kyla: kas bus jei italai pargalės turkus? Sunku ispėti. Tačiau viltis yra, kad struoga krikščioniškosios civilizacijos pergalės mahometonų įtekmę: Pa-

naikys nuožnumą, pakels kultūrą. Žodžiu, tas garsus žemės sklypas, ant kurio kitados daugiau žmonių gyveno, o tas gyvenimas buvo daug patogesnis, dar kartą galės atsibusti.

PORTUGALIJA.

Sakoma, būk Portugalijos respublika jau tuojau eis į vėjus. Ispanijos kapitonas Concier'as išlipo su keturiais tūkstančiais gerai suorganizuotos karališkos kareivijos, su tikslu, kad prikelti Manuolio sostą. Ar tiesa, ar ne, mažas dalykas; bet visgi reikėtų pažymėti tai, kad, ne tik kad žmogus, bet ir viešpatystės apseiti be Dievo negali. Maištininkams rūpėjo ne šalies gerovė, bet savas kišenių. Jie manė, kad pardavus bažnyčias, išvys vienuolius, išplėsus žmonėms Dievo meilę, pavers Portugaliją į rojų. Viskas virto kitaip. Šie dirbo, o nematoma ranka rašė jiems mirties bausmę.

IS LIETUVOS

Panemunė (Marijamp. apskr.). Vogimai per vyskupo vizitaciją. Kaip visur, taip ir Panemunės iškilmingų šventėje — per J. M. Vyskupo vizitaciją atsirado nenaudėlių, kišenių vagilių, kurie ištikimųjų kišenėse medžioklė varė. Nusisekė jiems nei šio, nei to — apie 200 r. vis pasisavino: nei kapeikėlių, nei rastų ražančių moterėlių kišenėse nepalik. Nei ruso darbininko neaplenkė: jam ištraukta kelios dešimtys.

Vagia iš vakaro Jo Malonybė pasitinkant ir dirma-vojant, kad žmonės labiau-siai spaudžiasi, mintį ir akis į vyskupą atkreipia.

Reiktų prieš laiką žmones persugėti, kad atsargesni būtų.

Punksas (Suvalkų aps.). 60 kapeikų už 50 rublių! Anandien atėjęs pas mane vienas mano pažįstamasai pasigyrė, kad koksa-tai žmogus iškasęs daug auksinių pinigų ir, nežinodamas, ką su jais daryti, siūlas jam pirkti. Pinigų nematęs. Tik vieną pinigą turįs. Patariau dalyką ištirti.

Nuvažiavęs Suvalkuosna pas jubilierių (zalatninką) gavęs už tai 2 rub. Sugrįžęs žmogelis vėl atėjo pas mane ir ėmęs prašyti paskolinti 100 rublių, už kuriuos jei ne visus, tai nors gerą dalį anų iškastųjų pinigų nusipirktų. Pinigų nepaskolijau. Tik

KORESPONDENCIJOS.

patariau gerai tamė dalyke apsižiūrėti. Žmogelis surado moteriškę, turinčią 50 rub. Jai viską išpasakoję. Na ir abudu nuvažiavo Suvalkuose laimės ieškoti. Nusipirko už 50 rub. 60 tariamųjų pinigų, kažin-kokia sutirštėjusia-pelesiuota koše apskrutusių. Sugrįžę vėl atėjo pas mane. Nugramdžius ir aptrynus štai kas pasirodė: "1 kopeika 1903 goda", tai yra vienos varinės kapeikos. Pasirodė, kad apgavikas, geresniam pasisekimui, vieną pinigą davė tikrai auksinį. Apgaviko būta kokio ten iš Turkijos, kuris atvažiavęs čia uždarbiautų.

Tai, mat, už 60 kapeikų, dėl gobšumo, užmokėta 50 rublių. Ir ką daugiau apgaus, kad ne lietuvi...

Garleva (Marijampolės apskr.). **Ligos.** Šiemet mūsų parapijoje siaučia nemaloni viešnia — kaklų liga žmonės vargina.

Gyvulius kankina snukių liga.

Lukšiai (Naum. apskr.). Rugpjūčio 17 (4) dieną audra nuvertė nuo bažnyčios bonios didelį špižinį kryžių. Reiks naujas daryti. Atsiesias, anot meistro, apie tukstantį rublių.

Agurkiškė (Naum. apskr.). **Gera pavargėlė...** Pas girus sargą Duobą apsigyveno prasta moteriškė Miliušienė. Sakydavusi, kad esanti didelė pavargėlė. Bet... Rugpjūčio 24 (11) dieną jai pavogė 600 rublių. Tai tau ir didelė pavargėlė!...

Vilnius. Naujas laikraštis. Nuo spalio mėnesio 1 d. iš Vilniaus žadas eiti lietuvių kalba laikraštis vardu "Aušra". Laikraštis eisias kas dvi savaitės ir busias priėmamas nepratusiems skaityti lietuviams.

Oru lakstymo mokykla. Oru lakstymo mylėtojų būrelis, sumanė inkurti Vilniuje oru lakstymo mokyklą, panašią kaip Varšuvoje kad yra "Avijata". Į sumanytosios mokyklos vedėjus manoma kvieisti gyvenantį Vilniuje lakūną p. Kazimierą Šarskį.

Ligos. Pereitą savaitę Vilniuje susirgo: vidurių šiltinėmis — 19, difteriu — 13 ir skarlatina 7 žmonės.

Pašvityns (Šiaulių ap.). **Apšvietimas.** Pas mus apšvietimas žymiai kyla. Ypač jaunoji karta stengiasi laikraštis skaityti ir "Blaiybės" draugijon rašyties. Tame dalyke pirmenybę turi turtingesniųjų sūnūs ir dukterės. Iš bėdinesnio jaunimo nemaža yra negražiai elgiančiųsi. O, reikalinga ir šiems susiprasti ir šviesties rūpin-tis. Nes šviesa — tai laimė.

Panemunėlis (Ežer. aps.). Apšvietimo žemės tvarkomosios komisijos nariuosna nuo Panemunėlio valsčiaus išrinkta J. Kubilius, buvusias pirmosios V. Dūmos atstovas ir jo kandidatų P. Juškevičius — ūkininkas.

Šiaulių Paroda. Kadangi Šiaulių apskrityje platinasi gyvulių liga, taip vadinama "jaščur", tai Parodan liko nepriimta karvės, jaučiai, o taipgi ir versiai.

Kūliai (Telšių apskr.). **Užsivadėjimas.** Mės žemiau pasirašiusieji. Pažvelsio ir Palioniškių jaunikaičiai užsivadėjom nebegerti jokių svaiginamųjų gėrimų. Jeigu kad kas pamatytų kurį ge-

riant iš čia pasirašiusiųjų, širdingai prašome pranešti kitiems draugams, tai nedariusiems.

Ipolitas Butkus, Vincas Kundrotas, Pranciškus Butkus, Juozas Butkus, Albinas Butkus, Nobertas Tarvydas, Klemensas Tilvikas ir Povylas Metrikis.

Dieve, duok šiam puikiam užsivadėjimui ištvermę!

Vilkaviškis. Šiltinės ir muštynės su kareiviais. Vilkaviškyje pradėjo žmonės sirgti šiltine (tyfu). Šiomis dienomis trys numirė — dvi jaunos merginos ir vienas jaunas vedęs vyras.

— Čia aną naktį užklupo kaimo vyrai kareivius savo soduose. Buvusi baisi kova: šaudėsi, kardais kapojėsi. Bet galų-gale vyrai kareivius nuveikė. Kareivių kokia pora smarkiai sužeista, kažin ar bepaliks gyvi. Sužeistieji nugabenta ligonbutin. Eina tyrinėjimas, ieškoma kaltininko.

Kaunas. Vanduo Nemune labai nuseko, garlaiviai sunkiai begali vaikščioti, todėl dažnai pasivėlina. Garlaivių savininkai sako, kad jei Nemuno kraštai nebus sustiprinti, tai ilgainiui garlaiviai visai nebegalėsia plaukyti.

Vilnius. Konfiskuotas. "Liet. Žinių" No. 99 už feli-jetoną "Žemaitijos keliais".

Kunigo Dovidaičio bylos peržiūrėjimas. Vilniaus vys. upijės administratoris paliepė Gardino džiakonui Juliušui Ellertui, taip-pat kun. Ba-jorūnui ir kun. Bražiui peržiūrėti kun. Dovidavičiaus bylą. Kun. Dovidavičius yra buvęs Rodune, paskui Načios kamenditorium, o dabar vsk. admin. kun. Michalke-vičiui paliepus yra ištremtas dviem mėnesiam į Gardino vienuolyną, kur jam yra atimtos teisės pildyti kuniga priedermės.

Motery amatų mokykla. Apšvietimo ministerija pradėjo rūpintis moterų amatų mokyklos įsteigimu Vilniuje. Ministerija ketina tos mokyklos laikymui kasmet aukuoti 4,650 rub. bet reikalauja, kad miestas suteiktų tuo tikslu kasmet po 2200 rublių.

Limpamosios ligos. Šią savaitę susirgo Vilniuje šiltine 19 žmonių ir difteritu 9.

Naujas laikraštis. Lapkričio mėnesio pradžioj pradės eiti kooperacijos reikalams pašvęstas mėnesinis laikraštis "Bendrija". Leis ji "Lietuvos Ūkininko" bendrovė.

Byla. Aleksos, Verbylos, Bliudžiukų ir kitų kaltinama pagal 102 str. už prigulė-jimą prie Liet. s. d. partijos bus nagrinėjama Varšavos teismo rūmų skyriaus 28 IX s. sk. Marijampolėje.

Šiaulių paroda užsidengia pirmadienį rugsėjo 5 d. "Liet. Uk." už savo raštus gavo mažąjį auksinį medalių.

Plungė (Telšių aps.). Čia puikūs kunigaikštienės O-ginskienės "miško ukis". Apie Sausvarą palei Šilo sodą iškirto beveik visą mišką. Neiškirto, aš pasakyčiau, iš-alkvojo. Tyri laukai! Amžinos pušys, eglės Minija į Prusus iškūrė. Rods, įstatai "miško ukio" teleidžia penk dešimtąją dalį kirst. O čia atbulai, tiek bepaliko. Už tokį žalėsos mažinimą Me-dingėnų dvarponis Š. užmo-kėjo bene 3,000 r. bausmės.

Kunigaikštienė da nemokė jo. Gudri: sodina pakeliais mažas eglaites, pušeles, Buk-net miško departamentas su-tikęs iškirsti girias ir art žemė, — ariama naudingesnė. Bet kam sodinti, verčiau so-dinantieji plėstų plėšimus, artų.

Pirmiau miškuose aplinkiniai kaimai ganėsi savus galvijus, primokėdami po keletą rublių. Dabar uždraus-ta. Gali busiančios rublius numinti, nutript. Žmonės nebeturi kame begana. O į kir-timus įėjo, sučiupo — po rublį nuo galvos. Stebėtina kame bendrosios ganyklos? Kur pakraščiais prižėlusios augančiais miškiukais. Nė meškakerpės gyvuliai nebe-gauna.

Kodėl apsvaigėlių ligon-buoniuose laužoma ligoniams šonkauliai? "Siev. Zap. Golo-s" savo No. 1774 pradėjo išguldinėti d-ro Krainskio šitai užvardytą veikalelį. D-ro Krainskio, kaip psichiatro ir buvusio Vilniaus apskričio apsvaigėlių namų Vileikoje direktoriaus, tame klausime balsas yra itin svarbus. Reikia tečiau pri-pažinti, kad jisai šitame sa-vo veikalelyje prieina prie itin pesimistiškų išvedimų.

"Daug galvodamas apie liudną apsvaigėlių namų padėjimą pas mus — rašo d-ras Krainskis — "nesykį sta-čiau sau klausimą: kam gi valstybė ir visuomenė stato tokius ligonbučius? Butų daug naudingiau sugriauti tokius apsvaigėlių namus, kokius šiandien turime, iš-šaknų ir pamatų, kad net atmintis jųjų neišsiskverb-tų į naujai statomas sienas".

But sugriovus senus, ko-kiau būdu pastatyti naujus? noroms nenoroms lenda kiek vienam į galvą klausimas — kas paskaito d-ro Krainskio atidengiamas apsvaigėlių na-mų baises paslaptis. Reikia tikėtis, kad d-ras Krainskis nepraleis to taip svarbaus klausimo savo brošiūrėlėje neišaiškins.

Truksta darbininkų. Pas-kutiniais laikais Vilniuje tiek statoma trobų, kad nors meistrai darbininkus ir iš Lenkijos gabenō, vis dar jų permaža. Iš tos priežasties pasiliks daug neužbaigtų trobų, kurios buvo ketinę iki š-tak Mykalojui pasta-tyti.

"Liet. Žinios".

"Teatras". Šiomis dienomis išėjo iš spaudos pirmoji knyga p. J. Strazdo leidžia-mo mėnesinio leidinio "Teatras". Pirmąja knyga išleista "Švarkas ir milinė". Veikalėlis įmanomas ir so-džiaus scenai ir pastaruojau laiku dažnai kur vaidina-mas. Išleidimas labai dailus, priskaitytinas tiesiai prie pačių dailiausiųjų mūsų lei-dinių ligšiol taip mūsų pu-sėje, taip užsieny išėjusių.

Viršelį puošia be galo daili, artistiška padaryta P. Rim-šos vinjetė aigyptiškai-lie-tuviškame stilijue (tų dvie-jų stilių sujungimas pavyko čia mūsų dailininkui tikrai puikiai). Knygutės gale pri-dėti 5 puslapių gaidų (dai-gams, kuriuos pasitaiko tame veikalelyje), sutaisytu Vil-niaus "Rūtos" chorvedžio, šv. Mykalojaus bažnyčios vargonininko, p. K. Diržio.

Pabaigoje "Teatro" re-dakeija praneša viename iš artimųjų "Teatro" nume-rių spausdinsiantį naują Liudo Giros veiklą "Kara-lių giesmė". "Teatras" ren-damas naujoje Strazdu ir Vėgėlės spaustuvėje.

Igaunių epos. Igauniai pradėjo leisti savo tautos eposą, arba padavimus, su-taisytus pagal senovės pasa-kų. Vadinas jis "Kalvipoeg". Tokį eposą turi suomai ("Ka-levala") ir daug kitų senųjų tautų.

Nauji teisėjai. Liepos 15 d. teisių ministerijos isaky-mu paskirti šie valsčiai (gminų) teisėjai Suvalkų gub.: Kalvarijos ap. 3-je nuovadoje Vladas Radžiu-kynas, Vladislavovo ap. 4-o-je nuov. Jonas Domanskas, Marijampolės ap. 4-je nuov. Antanas Marčulenis ir 5-oje nuovadoje Juozas Vilkutai-tis.

Plungės paroda. "S. Z. T." rašo, kad įvykusi šio-mis dienomis Plungėje (Tel-šių ap.) vienadienė ūkio pa-roda pavykusi gana gerai. Ekspонатų (išstačiusiųjų k-nors parodyti) tarpe buvę daugelis valstiečių. Išdalinta 48 dovanos geriesiems ar-kliais ir 12 — ragotiesiems galvijams.

Liaudies konservatorija. Žinomas latvių turtuolių ir labdarys A. Dambrauskas, kaip rašo "R. G.", gavęs lei-dimą atidaryti Miulgrabene liaudies konservatoriją, ku-rios tikslas — kuoplačiau-siai paskleisti muzikos moks-lą, kad tai būtų prieinama dagi nepasiturintiems. Spe-cijalines ir bendras muzikos klesas galima būsią steigti įvairiose Rygos miesto da-lyse ir visoje Vidžemės gu-bernijoje. Konservatorija toji vadis: "Pirmoji Livų gubernijos liaudies konser-vatorija".

Del dokumentų padirbi-mo. Rugsėjo 7 d. Vilniaus apygardos teismo svarstoma buvo byla p. Algirdo Vil-činskio, kaltinamo, kad besidaruodamas 1907—1908 m. mokslo-tikslais Vilniaus cen-traliniame archive, išrašęs se-nuose dokumentuose tam tikrose penkiose vietose žo-dį "kniąž" ir vienoje lenkų-kai "hrabia". Tai buvę pa-daryta buk dēlo, kad kam tai išgavus kunigaikščio var-das. P. Vilčinskis gynėsi, kad tuos žodžius išrašęs ne jis, bet kad jie buvę įrašyti jau seniau, k- liudijančios ir tam tikros kopijos. Be to, p. Vilčinskis šaukėsi piliudij-imau savo gilių amžių (turi-jau 73 metus), dorą ir moks-lingumą, nes esąs autorius kelių knygų rusų kalba apie senovės Lietuvą ir Rusiją. Gynė dar p. Vilčinskį pris-advokato padėjėjas p. Levi-nas. Teismas p. Vilčinskį iš-teisino. Išteisintas tečiau jau išsėdėjo kalėjime arti metų.

P. Algirdo Vilčinskio vienas straipsnis (parašytas vilniečių tarpe) buvo kit-kart ir "Viltje" apie Vil-niaus lietuviškumą jo jau-nystės laikais.

Kun. prof. Matulevičius. Peterburgo Dvasišk. Aka-demijos inspektorius kun. prof. Matulevičius atsisakė nuo savo vietos. Kaip rašo "Dz. Pet.", gerbiamašai mū-sų tautietis-profesorius iš-važiuojas Friburgan, Švei-carijon, ir busias tēnykšios Akademijos profesorium. Taigi, anot "Dz. Pet." apie šv. kandidatūrą į Žitomie-rius vyskupus nė kalbos negali būti. Tasai pats dien-raštis rašo, jog ir kiti minė-tieji kandidatai, kaip antai kun. Butkevičius ir k., taip-pat nebuvo pažymėti. Kandi-datu esąs Lucko-Žitomie-rius pavyksypus kun. Lon-ginas Žarnovieckis.

Marijampolė. Parodos Komiteto pirmininkas An-drius Bulota gavo šiandien, rugsėjo 6 (19) d. iš guber-natoriaus oficialų praneši-mą, kad leista daryti ūkio paskaitas lietuvių kalba per Marijampolės ūkio parodą. Paskaitų programa jau bu-vo anksčiau pranešta laik-raščiuose.

Kaunas. Rugsėjo 17 d. prirengiamųjų "Saulės" Kursų mokinių naudai ke-liamas kursų salėje vakaras. Vakaro programa plati ir įvairi. Kursų mokytoja S. Čiurlionienė skaitys refera-tą apie Vidūno Prabočių še-šėlius"; H. Škuberis gros-cira (kankliais); p-nia Šku-berienė padainuos kelias dainas; be to dar deklamuos kursų mokinės ir dainuos kursų choras. Vakaras baig-sis šokiais ir žaislais.

Rietavas, Reseinių apskr. Atsiųsta į mūsų Vartotojų Draugiją iš Varnių apskel-bimas apie lietuvių vakarą, kuriame žadama vaidinti "Gyvieji nabašninkai". La-bai gražu — bet... drįsiu čia savo nuomonę išreikšti, kad šioje gadynėje, kuomet visur steigama "Blaiybės skyriai", skelbti "Bufetas su svaiginančiais gėrimais", nebeišpuola. Liūdna pasida-ro skaitant. Čia jau ne "kul-tūros irankis", kaip rašoma "Vilties" No. 101, straips-nyje "Mūsų teatro reika-lai" — bet priešingai — kul-tūros nupuolimas.

Šėta, Ukm. ap. Vieta lie-tuviui gydytojui! Šėtoje pasi-liuosavo vieta gydytojui. Buvęs čia ligšiol gydytojas B. Svolėknis persikėlė į Pa-nevėžio miestą, nes, būda-mas pats silpnos sveikatos, negalėjo viso darbo aprėpti. Praktikos Šėtoje gydytojui visuomet yra pakankamai; žmonės ligoje noriai šaukia-si gydytojo, ir jo veikimo plotas yra didelis. Artimiausieji gydytojai gyvena Kė-dainiuose už 18 varstų. Jo-navoj už 24 v. ir Ukmergėje už 5 mylių. Šėtos miestelis yra nemažas, stovi gražioje sveikoje vietoje prie upelio, turi pašta; greit bus praves-tas ir telegrafas. Lig arti-miausios gelžkelio stoties Žeimis — 14 varstų.

Šėtoje labai būtų reika-lingas gydytojas lietuvis, kuris nors savo pritarimu paremtų čia lietuviybę.

Lietuviai gydytojai ne-praleiskite progos užimti ge-rą vietą tarp savtatiečių!

Sėduva, Šiaulių ap. Ne-mažai nustebau, neradęs čia jokio lietuvių knygyno, nes ir nesitikėjau, kad jo visai nebūtų. Paklausęs vieno "knygų" pardavėjo, gavau atsakymą, kad, be jo "kny-gyno", — kito jokio čia nė-r. Jisai gi palapinėje ant rinkos užlaiko "sapninin-kus", "rankvedžius laiškams rašyti" ir kitokias, ži-kona, pat pradėjo mūsų raštijos užgimusias... O naujų nei už tris skatikus neturįs... Miesčiukas ne-perdidelis, bet alinių priskai-čiau apie 12, du traktierius ir monopolį. Kėtvirtadienį (mugės d.) veik visos girty-bės įstaigos buvo prikimš-tos. Matyt, blaivybė nelabai čia tarpsta. Lietuvisų taip pat nes iškabų lietuviškais parašais permaža ir tos pa-rašytos "paustanijos" laikų kalba... Prekyba žydų ran-koje, nes krikščionių tik dvi sankrovėli teuzėjau.

"Viltis".

BAYONNE, N. J.
29 d. rugsėjo š. m. atsiliko mūsų parapijoje, bažnyčios patrono: Šv. Mykolo Archan-gioli atleidai. Su dvasiška pagalba, vietiniam klebonui kun. M. Šedvydžiui, pribuvo dešimts svetimų dvasiškų: kun. A. Milukas, Philadel-phia, Pa., kun. B. Žindžius, Elizabethport, N. J., kun. N. Petkus, Maspeth, N. Y., kun. V. Varnagiris ir kun. S. Re-meika, Brooklyn, N. Y., kun. A. Kuodis, Central Brook-lyn, N. Y., kun. M. Petrauskas, Newark, N. J. Svetim-taučių: kun. S. Swider, ir J. Laski, Bayonnės ir M. Špir-ka, Newark, N. J.

Pradedant atleidus, ket-vergo vakare mišparus laikė kun. B. Žindžius. Pamokslą gražų pasakė kun. A. Milu-kas. Išpažinties tą vakarą priejo apie pora šimtų.

Dienoje šv. Mykolo sumą giedojo: kun. A. Milukas, pamokslą sakė kun. N. Pet-kus. Vakare mišparus gie-dojo kun. A. Kuodis, pamoks-lą pritingantį tai dienai, pa-sakė kun. M. Petrauskas.

Suvenytas choras, Bayo-nne ir Jersey City, gana gra-žiai giedojo mišparus ketu-riais balsais. Kaip jaunam chorui nekurias klaidas reik-atleisti. Jie patįs taipgi ir dudorius jas žino. Taigi atei-tyje gal pasitaisys.

Kadangi dienoje patrono mūsų bažnyčios, taipogi pripuola ir mūsų klebono varduves, taigi pasibaigus bažnyčioje pamaldoms, ne-kurie parapijonai atėjo pa-sveikinti savo dvasiško va-dovo, kun. M. Šedvydžio. Šv. Petro ir Povylo draugi-sios prezidentas p. J. Pran-kevičius pasveikino gražiaus-iai. Apart dovanų, kurias jis suteikė, atsivedė su sa-vim bandą muzikantų. Kad jau režė, tai režė! ir klebo-nijos langai galėjo išbirėti.

1-mą d. spalio š. m. kun. M. Šedvydis palaimino sto-nan moterystės Stanislovą Gurskį su Marijona Ka-minskiute: abudu paeina iš Lydavėnų par., Reseinių par., Kauno rėd.

3 d. spalio taipgi liko pa-laiminti stonan moterystės Petras Painbrekis su Petro-ne Mažeikaile, abudu iš Gargždų par., Telšių pav. Kauno rėd.

Laimingos kloties jauna-vedžiams! Bet jų vestuves negalima pagirti vien tik už torielkų daugymą. Ar ne naudingiau jas pasilikti svei-komis, negu jų šukes laukan mesti?

1-mą spalio atsiskyrė su šiuo pasauliu a. a. Jozefa Micevičiūtė, 18 metų, vos tik 14 mėn. prabuvusi Ame-rikoje. Pakirto ja nelemta liga džiova, kuri kankino ją per devynis mėnesius. Paliko čionai du broliu: Adomą, Antaną, ir seserį Izabelę Adomavičienę. Paejo iš Ne-dzingės par., Trakų pav., Vilniaus gub. Palaidota, 3-čią d. spalio su mišiomis Šv. Mykolo Arch. lietuvių baž-nyčioje, Hudson County Ca-tholic Cemetary'je.

Vietinis.

CHICAGO, ILL.

Nedėlioje, 1-mą d. spalio, svetainėje Šv. Jurgio para-pijos, 32 Pl. ir Auburn ave., buvo vaidinta teatras vardu "Lietuvaitė". Lošė Lietu-vių Jaunimo Ratelis (Lais-temarių). "Lietuvaitė",

yra labai gražus veikalas, ir labai lengvas vaidinti, nes yra penkiose veikmėse, ir taip trumpi aktai, per ką pa-lengvina lošėjams darbą. Tas perstatymas parodo ka-rę lietuvių su guda, ir kaip Gudijos vadas Arsenius, pa-vogęs lietuvaite, nori vesti ją su prievarta. Po tam lietu-viai karžygiai nakčia apsi-nakvoja pas gudus, slapta išveda lietuvaite, ir sugrą-žina jos tėvui. Po to gudas užpuola ant lietuvių ir lieka-si lietuvių užmuštas. Dar tiek turiu priminti, kad iš visų aktorių tik vienas savo rolę gerai atlošė, butent J. Geštautas (Tauginas, Gra-žutės tėvas). Tas aktorius balsiai ir aiškiai kalbėjo ir gerai nurodė, o kiti visi kal-bėjo tik sau po nosim, taip, kad svetainėje nieko negali-ma buvo girdėti, o iš nurody-mo tai tik visai šposai iš-ėjo. Per tat žmonės neramiai užsilaikė, vaikščiojo iš vie-nos vietos į kitą, tarp savęs kalbėjo ir t.t. Dar turiu pri-minti, jog buvo žmogus pas-tatytas prie šviesos, visai nesuprantas apie elektriką. Jisai šviesą užgesindavo lai-ke perstatymo, taip kad pasi-likdavo tamsu ant scenos, iš ko žmonės buvo labai ne-užganėdinti.

Po perstatymo buvo mo-nologas: "Ar apsivesti, ar atsimesti?". Monologas ge-rai nusisekė ir klausytojus prijuokino.

Galop buvo dainos, kurias dainavo pirma vyrų choras 81 kuopos Liet. Soc. Sąjun-gos, antra dainavo mišrus choras tos pačios Sąjungos. Dainos visai neunesisekė, šau-kė kiekvienas sau. Dainos publikai nepatiko, tik vieni socialistai rankomis plojo. Nekaip sekasi mūsų cecilikams.

Lietuvis.
CENTRAL BROOKLYN, N. Y.

Rugsėjo 29 d. vakare atsi-liko pirmutiniai po atviru dangum cecilikų pamokslai. P. Perkunas su p. Šukiu ap-siginklavę policija, skelbė savo paprastą žodį ir nurodė su pirštu, jog visą, kas ap-linkui yra, yra padarę dar-bininkai. Šaukė: "Mės dar-bininkai, mės darbininkai ir mės socialistai padarome viską, o ką už tai gauna-me?... Kol dirbame, tol ir turime, nedirbame — val-gyti neturime ko, neužmo-kame randos, tai savininkas išmeta laukan; o turčiai ne-jmano, kur ir kaip daugiau pinigų praleisti"... Kalbė-tojai nepasakė, kaip vargu-liui ilipti į ponų kailį ir ten laimingai gyventi.

Prakalbų metu kalbėtojų tarnai landžiojo po publiką ir siulijo knygutę už 10 cen-tų, sakydami, kad iš jos dar-bininkai pažis savo skurdų gyvenimą. Iš publikos davė-si girdėti balsai: "Mės savo gyvenimą geriau žinome, ne-kaip tavo knygą!". Vienas kalbėtojas užsiminė, kad ma-žiau skambintumime diner-kėmis ir stiklais alaus, bet apie blaivybę nieko nepasa-ikė. Šaukė prie mokslo ir šviesos, nes prakalbas suren-gė socialistų kuopa, atsimo-kėdama už žaizdas, padary-tas cecilikams kauniškės "Saulės" atstovu. Šaukė prie mokslo, o patis neturi Dievo šviesaus mokslo, na-tis klaidžioja, kaip katukai,

“Saulės” atstovų prakalbose, kuomet kun. Olšauskas su kun. Kuodžiu rinko aukas, socialistai nemetė aukų, o kad viens sėdės antrame suole cecilias imetė penktuką, tai gavo barti užtat nuo savo “draugų”. Kun. Olšauskas net nustebė iš tokio didelio dosnumo (?) švietimo reikalams jaunų gražių vyrų.

Moters, atsargiai su mažais vaikais, nes šimet jau antras išsivirto pro langą ant akmenų iš trečio gyvenimo.

Žinnesys.

READING, PA.

Parapijos reikalais nelabai galime pasigirti, nes dar neturime savos bažnytelės, bet vis dėlto labai esame dėkingi kun. Dumčiui, kurs atvažiuoja pas mus iš Minersvilles.

Nors čia mažas lietuvių būrelis, tačiau visi užsilaiko labai gražiai. Gyvuoja draugija šv. Antano, bet S. L. R. K. A. kuopa nežinia dėlko taip vargingai auga. Galima spėti, kad gal dėlto, jog “Draugas” netaipina jokių “balamuctų”, o antra, lietuvių priežodis juk sako: nemirusiam pinigų nereikia!

P. S.

SHAMOKIN, PA.

Lietuvių čia 170 šeimynų ir daug pavienių. Nors savo bažnytelę puosiam kiek galėdami, bet mums labai neramu, kad neturime savo dviasio vadovo, ir negirdime savo kalbos Dievo žodžio. Šv. Mykolo dienoje buvo atvažiuavę trys lietuviai kunigai, bet tą dieną brėkėrai dirbo, tai visi žmoneliai negalėjo atlikti išpažinties ir išgirsti pamokslų. Susirinkome į mišparus, bet kunigai jau buvo išvažiuavę, tai vėl neteko mums girdėti Dievo žodžio, kurio esame labai išsiilę.

Pats Dievas težino, kada susilauksime savo klebono.

Tautietis.

HOMESTEAD, PA.

Rugsėjo 25 d. laikė čia prakalbas kun. F. B. Serafinas iš Chicago ir sudarė pilnųjų blaivininkų kuopelę, susidedančią iš 25 sąnarių. Kuopelė nepridera į jokią platesnę organizaciją. Jos sąnariai moka tik 25 centus metinės doklės. Kun. Serafinas, yra pirmininku Pilnųjų Blaivininkų Susivienijimo.

Rp.

CLEVELAND, OHIO.

Mūsų mieste yra kuopa raudonų káklaryšių (pirmieji). Tie žmonelės labai atsižymi raudonomis káklaryšiais ir kovojimu už laisvę, brolybę ir lygybę... liežuviu, bet anaipol! ne darbu. Štai prirodymas. Vienas vaikas, vardu Petras Cibas, buvo kitados stiprus vyras ir geras katalikas bet prisiplakė prie vieno raudono káklaryšio su mėnulu pakausiu. Plikagalvis išvėdė vaiką iš tiesos kelio ir įstātė jį į girtuoklybės ir bedievybės kelią. Rugsėjo 23 d. P. Cibas kovojė už laisvę su kaziravimu iš pinigų. Pasisekė vaikui laimėti. Bet džiaugsmas nesitęsė ilgai. Grįžtant namo, ant vaiko užpuolė vyrai, atėmė pinigus ir dar prikūlė taip, kad reikėjo pasiduoti į ligonbutį, kur nelaimingoji auka ne-

trukus ir numirė. Prieš miršiant šaukėsi Cibas savo šeiminko ir šeiminkės ir plikagalvio, kurie po pėdei višados pasitikdavo jį meiliausiais žodžiais, o išemininkė vadindavo jį “Piteriuku”, kad tik pavaišintų, — bet niekas nepasirodė. Atpenč, jie visi išsižadėjo “Piteriuko”, sakdami, kad jo nepažįstą. Tai tau ir brolybė! Brolis esi, kol pinigų turi, bet svarbiausioje mirimo valandoje žlugk vienas, kaip šuva!

Velionis paėjo iš Vabalniko parapijos, Ilgalaukių kaimo. Šimet nei velykinės išpažinties jau neatliko. Šitas atsitikimas parodo, prie kokio galo veda pirmiečiai ir kokia yra jų brolybė.

Grėžėla.

DONORA, PA.

A. ir Ž. “Draugo” 43 N. rašo, jog donoriškiams reikia atgyti. Ačiū už naudingą patarimą. Jog reikia netik atgyti, bet ir gyvuoti. Donoros lietuviai puikiai suprantą ir kiek galėdami kovoją su mirtimi, rodo gyvybės ženklus. Štai neseniai kilo sumanymas įkurti vartotojų draugiją, užvesti įvairių prekių sankrovą ir nešiduoti išnaudoti visokiems žydeliams, kurių Donoroje yra daugiau, kaip Pasvaly, arba Liškevoj. Šis puikus sumanymas manding nepasileis vien sumanymu, bet ištikro įvyks, draugija įsikurs, lietuviai ją parems ir parėmę be abėjos nesigailės. Lietuvis, draugijon įstojes, t. y. įnešęs pajų (akciją), žingėdaus, kaip draugija stovi, kaip einasi “business” ir tokiu nors būdu apsažins su prekyba, igys, kaip sakoma, prekiavimo gislą, kurią turi žydai, bet kurios neturi lietuviai. Apart to draugijos sankrova parduos prekės pigiau ir geresnes. Jog Donoros lietuviai nėra taip apsnudę, kaip rašo p. A. ir Ž., ir išlepe, liudija garsus lietuvių piliečių klubas Donoroj, apie kurį žino ne tik Donora, bet ir jos apielinkės. Mat tame garsime “piliečių klube” yra duodamos šeštadieniai ir sekmadieniai kaziravimo, šnapsavimo ir šlykščių raštų skaitymo lekcijos... Augščiau išvardyti lietuvių tarpe apsiereikimai turbūt dar neitirino p. A. ir Ž., jog donoriškiai nėra apsnudę. Reikia turbūt pridurti, jog čia gyvuoja S.L.R.K.A. 88 k. Nors yra dar jaunutė kuopa, bet narių jau turi 30. Puikiai sekasi šv. Vincento draugijai ir pamažėlį stiprėja neseniai įsikurusi šv. Juozapo draugija. Kas link teatrališkos kuopelės, tai jos Donoroj nebuvo ir nėra, bet gal bus. Apie Kalėdas mažum pasiseks suruošti šokių-tokų pasilinksminimo vakarėlį Donoroj, jei tik p. A. ir Ž. nepatingės prisidėti prie Donoros lietuvių atgaivinimo.

Gineitis.

BOSTON, MASS.

Atsilankymas pas mus kun. Olšausko ir Tumo iškėlė aikštėn gana įdomius dalykus. Visų pirma pasirodė, kaip mažą įtekme į žmones turi “Keleivis” ir abelnai socialistai. Ko jie nedirbo, kaip ne agitavo, kaip ne šmeižė gerbiamuosius svečius, mūsų visuomenė neatkreipė ir tai mažiausios dėmos. Didžiausios žmonių minios bėgo klausyti kunigų kalbėtojų ir pinigų pilte pylė ap-

švietos reikalams. Iš viso Bostone tapo surinkta \$756.87. Tai geriausias priparodymas, kad žmones jau suprantą apšvietos reikalingsumą. Toks žmonių pribrendimas, tai antras dalykas, kurį arčiau noriu pažymėti.

Subutoje, 30 d. rugsėjo buvo surengtos prakalbos ir koncertas didžio ir labai puikioj šv. Augustino salėje. Dvyliką šimtų sėdynių turi toji salė ir bene visos tą vakarą buvo užimtoms. Grojo lietuvių benas, giedojo bažnytinis choras. Bet dideliausį džiaugsmą žmonėms padarė svečių iš Lietuvos kalbos. Kunigas Olšauskas puikiai nupiešė mokslo ir apšvietos naudingumą. Kun. Tumas daugelį pajudino klausimų ir nuosekliai juos išrišo. Publika užsilaikė rimtai, klausė godžiai gaudydamą kiekvieną kalbėtojų žodį. Visos mūsų draugijos dalyvavo in corpore, išimant cecilik Vytautinę, kuri galejo dalyvauti atsisakė. Itin gražiai pasirodė Lietuvos Dukterų draugija, nuo kurios, pabaigus kalbėti kunigui Olšauskui, buvo jam išteiktas gražus bukietas iš gyvų radastų.

Ant rytojaus išpuolė nedėdieniai, kurie iš tos priežasties virto tarsi dideliausiu atlaidu. Per abėjas šv. mišias buvo žmonių pilnutė bė bažnyčia, dargi per sumą, buvo apstoti visi takai, žmonės netilpo bažnyčioje. Kunigas Tumas pasveikino, susirinkusius su Dievo žodžiu. Kaip salėje kalbant jį matėme karštu tautiečių, taip čionai bažnyčioje tikru Jezaus Kristaus kunigu. Regėjosi nepaprastas išgylimas ir mokslą išganytojaus. Ne dyvai, kad pagavo žmonių širdis. Chicago kunigėliai, kurie jį taip net “Drauge”, kaip kunigą kritikavo, butų galėję čionai daug, daug ko pasimokyti. (Gerbiamas korespondentas kitaip butų parašęs, jeigu butų žinojęs “Draugo” redakcijos paslapstis. Red.). Tumas yra nemažesnis kunigas, negu tautietis.

Bastenis.

FREELAND, PA.

Spalnio 2 d. vietinė šv. Kazimiero parapija turėjo nepaprastą iškilmę. Šalia keturiasdešimtės, dirmavonės ir naujų kapinių pašventinimo atsiliko dar apvaikšiojimas 25 metinių sukakusių parapijos įsteigimo. Iškilmėje dalyvavo Freeland, Hazletono ir aplinkinių lietuviškos, lenkiškos, slavoskiškos ir rusiniškos draugijos. Tą dieną gavo Padrutinimo Sakramentą apie 400 asmenų. Žemė kapinėms dovanojo žinoma milijonierė geradarė ponia Cox'ienė. Greta Jo Malonybės vyskupo Hoban'o apeigose dalyvavo dieceizijos kanclerius dr. A. J. Brennan ir kunigai: Kuras, Kaupas, Vizgirda, Šaulinskas, Inčiura, Dėlinikaitis, Kassakaitis (klebonas), Dargis, Dumčius, F. Jakštys, Jakaitis, Struckus, Jurica, Fallechee, Kane ir k. Lenkų kunigai nepasirodė, nors diduma parapijos — lenkai.

Štai trumpa parapijos istorija:

Šv. Kazimiero parapija tapo įkurta 1885 m. Tais pačiais metais patis žmonės pasistatė bažnytelę, kuri tebestovi iki šiol. Pirmutinis kunigas apsigyveno prie bažnyčios pavasaryje 1886 m. Buvo tai kun. A. Varnagiris. Krikštų knygos rodo, jog

pirmas krikštas (Juozo Rugieniaus sunaus, Juozo Klemenso) atsiliko bal. 25, 1886 m. Iš tų pačių knygų matyti, jog kun. Varnagiris apleido Freeland'ą rudenyje tų pačių metų (paskutinis jo krikštas buvo spalnio 11, 1886 m.). Po to ėjo pertrauka iki 24 liepos 1887 m. I bažnytelę važinėdavo visokie kunigai. Prie parapijos vėl apsigyveno kunigas vasarą 1887 m.: kun. M. Juodišius pirmas krikštas atsiliko liepos 24 d. Kun. Juodišius (pasirašydavo įdomiai: “Dr. M. Yodyshooss”) išbuvo Freelande suviršum metus, nes jo paskutinis krikštas buvo 11 rugpjūčio 1888 m. Po to vėl pertrauka keturiems mėnesiams. Kun. P. Abromaičio vardas pasirodo knygoje 17 gruodžio 1888 m. ir išnyksta 9 birželio 1889 m.

Po kun. Abromaičiui Freelando parapiją ima savo globon kun. J. Mašotas (pirmutinis jo krikštas 25 rugpjūčio 1889 m.) ir išbuvo joje septynerius metus (paskutinis jo krikštas geg. 24, 1896 m.).

Po kun. Mašotui šv. Kazimiero parapijiečių dviasikų reikalus aprūpina Hazletono lenkų kunigai: pirmiau Dembinski, paskui Aust. Kun. J. Dėlinikaitis atvyksta į Freeland'ą rugsėjo 20, 1896 m. ir išbuva ten iki 20 geg. 1900 m. Kun. J. Servetka buva Freelande nuo 11 rugsėjo 1900 m. iki 7 liepos 1901. Po juo ateina kun. V. Matulaitis, bet kilus vaidams tarp lenkų ir lietuvių, apleidžia Freeland'ą 3 lapkr. tų pačių metų. Tad grįžta atgal kun. J. Dėlinikaitis, bet 8 kovo 1902 m. išvažiuoja į Nantioke. Tuo pačiu tarpu skaitūs lenkų parapijoje dauginasi nepaprastai, taip kad galop priekina prie to, jog lenkų atsiranda dusyk daugiau, nekaip lietuvių (steigiant parapiją, lietuvių buvo dusyk daugiau, nekaip lenkų). Lenkai jaučia savo galybę ir pradeda varyti lietuvių kalbą laukan iš bažnyčios. Išėjus kun. Dėlinikaičiui antru sykiu iš Freeland'o, lenkai jau reikalauja gryno lenkio kunigo. Vyskupas siunčia jiems kun. Suchowski, paskui Walter'į. Lenkai viešpatauja parapijoje šešeris metus. Lietuviai tuo tarpu atsimeta nuo parapijos ir su savo dviasikais reikalais eina į Hazleton'ą. Kun. Jonas Kassakaitis apėmė parapiją 1908 m., sutaikė lenkus su lietuvišiais, pataisė ir padidino bažnyčią, išgavo kapines ir tebevaldo parapiją visų mylimas ir guodojamas.

Iš kunigų, kurie kitados klebonavo Freeland'e — Juodišius ir Abromaitis yra numirę; Varnagiris pametė kunigavimą ir užsiima daktaravimu; pametė kunigavę ir Mašotas, Dėlinikaitis yra klebonu Hazleton'e, Mautlatis — klebonu Grand Rapids, Mich., o Servetka klebonauja lenkams Austin Heights, Pa.

Reikia dar paminėti, jog Freelande 1895 m. buvo atsiradusi neprisigulminga parapija “Niezaležniems” tarpano pirmiau Dembskis, paskui buvusis vargonininkas Kaminski. Dembskis, išsižadėjęs visokio tikėjimo, dabar laukia mirties pas d-rą J. Šliupą, o Kaminski mirė neseniai Buffalo'je, kaip “niezaležnas vyskupas”. Nepriprisigulmingoji parapija (jog įsteigėju buvo nebegyvenas daugiau Freelande lietuvis) suiro klebonaujant kun. Dė-

linikaičiui pirmu sykiu.

Tik 25 metai, o kokia ilga istorija!

Lietuvių dabar parapijoje 80 šeimynų, o lenkų beveik keturis sykius daugiau.

Rp.

SO. OMAHA, NEB.

Oras gražus, sveikas. Naktis vėsios. Darbai eina gerai šiuo kartu, ir atvažiuosiam iš kitur nesunku darbas gauti. Uždarbiai nemažesni už kitus miestus. Mokama nuo \$1.75 iki \$5.00 už 10 valandų darbo. Lietuviai dirba daugiausiai skerdyklose.

Parapijos reikalai eina gerai. Šventomis dienomis žmonių prisirenka pilna bažnyčia. Lietuvių čia skaitoma apie 600. Daugelis turi savus namus pasistatę, kaip gyvenamus, taip ir biznius. Yra trys draugijos: šv. Antano iš Paduos — narių turi 90, 87-toji kuopa S. L. A., o šią vasarą tapo įsteigta Moterų ir Merginų draugija vardu šv. Marijos Panos Rozančinės. Turime 6 smukles, dvi valgomųjų daiktų krautuvi, vieną karietų padangę ir vieną automobilų stovklą. Vienas vyras taiso laikrodėlius, o kitas vyras, F. B. Verseckas, agentauja, užrašinėja laikraščius ir knygas pardavinėja, bet, kaip girdėjau, nekokį pelną teturi iš laikraščių ir knygų pardavinėjimo, o tai dėlto, kad mažai kas skaito laikraščius ir knygas. Intelligentų taip, kaip ir nėra. Užsimink žmogui, kad laikraštį užsisakytų arba naudingą knygą nusipirkti, tuojau išgirsi: “Kam man tie laikraščiai, aš verčiau tą dolerį pragersiu!” Ir geria gi svieltis. Dauguma visą liuosą laiką praleidžia prie gėrimų. Geria seniai, moteris, vaikai merginos — net maži vaikai. Pasigėrę susimūša ir šaltojoje pasėdi. Nėra tarp čionykščių lietuvių meilės ir sutikimo. Paskutiniu laiku įsikverbė čion dar vienas negražus įprotis — tai deginti savus namus. Beveik nėra tos savaitės, kad neišgirstum, jog lietuviui namai sudegė. Mūsų klebonas pradėjo už tat barties, bet nieko negelbsti.

Vienas Tamsiųjų.

CAMBRIDGE, MASS.

Naktyje į 4-tą spalio mėnesio dieną, buvo padegta Cambridge'o lietuvių bažnyčia. Nežinomas piktadaris įsilaužęs per langą pakikšo ugnį bažnyčios sklepe. Bet ugnis, umai pastebėta ir užgesinta gaisrininkų. Čia jau pasirodė ir kita piktadarių šunybė. Visi bažnytiniai rūbai buvo sumesti ant grindų zokristijos ir paleista vanduo iš sinkos, kurio pribėgo sulig kelių. Tokiu būdu liko sunaikinti visi bažnytiniai parėdai. Nuostolių padaryta ant kelių šimtų dolerių, kas naujai susitvėrusiai parapijai yra labai skaudu. Piktadarių dar nesusekta. Tai tikro pasiutėlio darbas!

Žinnesys.

WORCESTER, MASS.

Rugsėjo 22 d. atsiliko pas mus prakalbos. Kas tas prakalbas surengė ir kokiam tikslui? — Surengė tris pielemenis tam, kad užbėgus kelią gerbiams svečiams: kun. Tumui ir kun. Olšauskui, nes visi žinojo, kad juoduo atsilankys 23 d. Taigi jie atsitraukė savo dievaitį Bagočių, kad atgrąsintų žmones nuo aukų.

Baisus karštuolis pirmiausiai kalbėjo apie žmones: kaip jie atsirado, kaip gyvena, kad jie buvo gyvuliai, kaip ir kiti gyvuliai, kaip jie gaudė žuvis ir žvėris, iš kurių turėjo maistą, ir t.t. Toliau kalbėjo, kaip atsirado tikėjimas, buk pirmiausiai žmonės tikėję į seniausią žavėto familijos žmogų, jį laikę už Dievą ir garbinę, kaip Dievą. Toliau kalbėjo apie Kristų, iš ko jis užgimė ir kaip daugumas į jį itikėjo ir laikė Dievu. Vieni sakė, kad jis yra tikras Dievas, nužengęs iš dangaus, kiti gynė, kad negalys buti Dievu, nes buvęs toks pat žmogus, kaip ir kiti, kad turėjęs tris brolius ir dvi seseris (čia kyla iš publikos protestas; keli balsai liepia Bagočiui eiti pas žydų rabiną ištirti tiesą). Po to kalbėjo, kaip atsirado kunigai ir ką jie yra nuveikę iš pradžios iki dabartinių laikų. Keikė nabagėlius kunigus ir tikėjimą, susirietę, taip, kad reikėjo manyti, jog jo tulžis truks ir prisieis skubinties partraukti d-rą Šliupą atgaivinti.

Galop nuvažiuo priemusių laukiamų svečių. Pirmiausiai prisikabino prie kun. Tumo, buk jisai atrašęs laiską į “Keleivio” redakciją, kad esąs liberalas žmogus, bet paskui, laikraštinių su suvažiavime, pasimatęs su Šliupu, pasibučiavęs ir pasakęs:

— Šliupai, aš tave myliu, bet tu esi šliuptarnis.

O Šliupas atsakęs:

— Kad kas mano lango stiklą išmuštų ir voras guvutų vortinklį, tai aš visus kunigus iškarčiau, bet aš tave vis dėlto myliu.

Paskui kun. Tumas pasakęs Šliupui:

— Atmink, Šliupai, kad aš esu Rymo katalikų kunigas.

Čia Bagočius išreiškia ištikinimą, kad Rymas neduos surinktų pinigų sunaudoti tam tikslui, kuriam buvo renkami.

Kun. Olšauską pavadino caro šnipu ir apvertė jį augštin kojų. Vėl atkartoj, kad aukos gali patekti į Rymo rankas, taigi, esą, aukų visai nereikia duoti tiems kunigams.

Dabar prisieina parodyti keletą Bagočiaus klaidų. Bagočius sakė, kad žiloje senovėje žmonės būvę gyvuliai. Tai kodėl, Bagočiaus, arklys su žmogum nevažinėja? Ne, Bagočiaus, arklys buvo visada, kaip pat visi kiti sutvėrimai buvo visados ir visados pasiliks tuo, kuo juos Dievas sutvėrė. O žmogus yra sutvėrtas ant Dievo paveiklo, dėlto jis ir valdo visus kitus sutvėrimus. Kunigų negalima kaltinti, ypač musiškių, nes jų rankos buvo suvaržytos svetimos valdžios. Kada tapo jiems leista darbuotis, tuojau ir matome jų darbus. Kunigai turi kelis šimtus mokyklų, o jų, socialistai, ar turite nors vieną? Kur jūsų darbai? Kur švietimo įstaiogos?

Pagalios, nors bėgote už akių gerbiams svečiams, tačiau jūsų darbas pasilik be pasekmės. Katalikai svečius priėmė su mielu širdim ir gausias aukas auokojo (kitas mūsų korespondentas rašo, kad Bagočiaus prakalbose tik vienas doleris tesumesta. Red.)

Jaunikaitis.

Didelio koncerto buta spal. 1 d. ir dviejų prakalbų.

Labiausia šio vakaro pragar sėta padainavimu Sasnauskio “Cantatos” (žodžiai

kun. Dr. M. Gustaičio). Ši pragarsėjusi kompozicija bažnytinio choro padainuota labai gražiai, nežiurint į ilgą ir sunkokai išpildomą veiklą. Buta tai šmotos lietuviškos operos ir nebile kokios! Solo, duetai, perėjimai nuo tykių, širdingų tonų prie galingų ir adverniai žavėto žavėto širdis... Su tokiu choru p. Čiurlionis drąsiai galėtų pasirodyti ir angliškose teatruose. Štai ir vakaro programa:

1. Č. Sosnauskio “Jau slavaui sukilo” padainavo choras.

2. Č. Sosnauskio “Tu mano motinėle” padainavo choras.

3. Č. Sosnauskio “Karvelėli” (duetas) p.p. Marė Jablonskiutė ir Ona Karpavičiutė.

4. J. Naujalio “Lopšinė daina” (solo) M. Jablonskiutė.

5. R. Wagner'io “Pilgrimų giesmė (quartetas).

6. Č. Sosnauskio “Siuntė mane motinėle” — choras.

Kun. V. Bartuškos išrodinėta, jog lietuviai turį teisę vadintis tauta ir priparodyta reikalas turėti “tautos namas”.

Kun. J. Tumas moksliskai išdėstinėjo apie senovės lietuvių prietarus, burtus, vaidilas, raganus bei raganas ir įvairias jų rūšis. Bešlišką, aiškus išdėstinėjimas apie painų dalyką suteikė klausytojams daug istoriškų žinių, ypač kad gerbiamasis oratorius lengvai sugebia užinteresuoti klausytojus.

Iš dainorių atsižymėjo savo lengvu balsu sopranistė Marė Jablonskiutė, kuriai padovanota du puikni puokščių bukietu. Lavinant savo balsą metodiskai išsidirbtų tikrai artistiški balsai.

Iš vyrų dainorių gausiosio buta p. T. J. Migausko, mokinio iš Holy Cross College. Suorganizavimui taip puikaus choro savo talentą sunaudojo šv. Kazimiero bažnyčios vargonininkas p. Paulius Čiurlionis, jau žinomas visuomenei savo akompanimentais p. Petrauskui, daininkui.

Soprano dar dainuota pėnėlių: O. Karpavičiutės, M. Balševičiutės, P. Žiurinskutės, E. Gražulitės, O. Praugauskienės, M. Raulyniutės, M. Puodžiūniutės, J. Migauskiutės, Mag. Jablonskiutės, Altai, pan.: P. Gudukiutė, E. Baltrušaičiutė, V. Narudžiūtė, V. Ališauskiutė, M. Lončiūtė, O. Barauskiutė.

Tenorai, p.p.: T. J. Migauskas, K. Žemaitis, M. Sevičius, A. Čiginskis, V. Liutkevičius, S. Bakkevičius, K. Mikėlonis. Bosai: p.p. J. Dirvelis, M. Gražulis, M. Janulis, J. Krapkaitis, J. Venslauskas, J. Laučius.

Nors vakaro buta labai lytingo ale susirinko apie 200 lankytojų, pati parinktoji publika, tarp kurių matėsi: Kun. J. Tumas, kun. K. Urabanavičius, kun. J. Žilinskis, kun. J. Krasnickas, kun. J. Jakaitis ir vietiniai, kun. V. Bukaveckas ir kun. V. Bartuška. Taip pat džiaugėsi atsilankę taip šauniam koncerte beveik visi vietiniai biznieriiai ir daugumas šiaip prisiskaičiusių žmonių.

— Jau ponas S. Mickėvičius (kuris pasidavęs už kunigą suvadžiojo čia žmones) atsisveikino su menku likusiu būreliu savo pasekėju ir jau apleidžia Worcester'į.

Po sausai vasarai užslinkta labai šlapio rudens. Lyjama iš dienų į dienas. Ukinkai dejuoja. Jonėlia.

Neveniam gal rodyties, jog Lietuvių Informacijos Biuras Paryžiuje yra apmire. Tačiau taip nėra. Biuro rūpesčių lietuvių pasirodė tautų kongrese Londone ir išdalino tukstantį egzempliorių Gabrio memorialo apie lietuvių tautą. Tas memorialas taip buvo reikalaujamas visose pasaulio dalyse, kad reikėjo spaudinti dar kitą tukstantį prancūzų ir anglų kalbomis. Lietuviškame vertime pasirodys jis netrukus iš „Draugo“ spaustuves. Reikia dar jį išversti į vokiečių kalbą, kad praplatus jį tarp Prūsų lietuvių, ir lenkų — kad paleidus jį tarp sulenkėjusių lietuvių. O tam viskam reikalingi pinigai.

To paties Biuro rūpesčių tilpo vėl prielankos mums straipsnis apie santykius tarp lenkų ir lietuvių Paryžiaus dideliame dienraštyje „La Croix“ (skaityti korespondenciją iš Paryžiaus šitame „Draugo“ numerį). Ir vėl: ateinančiais metais atsilikus Ryme visutinis tautos kongresas. Jame praverstų lietuviams išdėstyti savo vargus ir skriaudas. Biuras todėl ir rūpinasi sustatyti naują memorialą. Jį surašyti, atspausinti, išdalinti — ima pinigą, o kaip rašo mums p. Gabrys. Biuro išdėdas yra... tuščias.

Ligšiol apart keliolikos dolerių iš Amerikos, Biuras gavo tukstantį frankų iš Lietuvos. Matydami naudą, kokią Biuras neša visai mūsų tautai, neduokime jam žlugti. Kiekvieno lietuvių tėvynainio priedermė yra tą Biurą šelpti kas kiek išgali. Atminkite, lietuvių, jog Lietuvių Informacijos Biurui Paryžiuje aukas galima siųsti per „Draugą“.

Žmogus, kuriam užtenka drąsybės prisipažinti viešai prie savo klaidų, visados žadina pas kitus užuojautą ir paguodą. Priežastis to apsišaukimo guli tame, kad kiekvienas mato, jog anam žmogui ištisus rupi tiesa, jos pažinimas ir taikymas prie jos dėsnių. Šv. Paulius, kurs save vadina mažiausiu apaštalu, nevertu net apaštalo vardo kur-gi kas augščiau stovį už kiekvieną pasiputėlį, kurs nemato savyje nieko blogo ir moka tik girties ir girties, o kitus niekinti ir niekinti. Tarp simpatišku veikėjų, kurie prisipažįsta prie senų klaidų ir, nors visų savo klaidų ligšiol dar nemato, bet vis dėlto ieško šviesos ir tiesos, rasime „Lietuvos“ bendradarbi, p. K. Jurgelionį. Žemiau perspausdiname jo straipsnį: „Apie tulus dalykus“ („Lietuva“, No 39), — perspausdiname gi dėlto, kad jame metama daug šviesos ant socialistiško judėjimo tarp mūsų tautiečių Lietuvoje ir Amerikoje. Skaitytojas pamatys, kas tie cecilikai buvo, ką ir kaip veikė, ko norėjo ir kokiais ligšiol pasiliko, net atvykę Amerikon. Skaitytojas lai neužmiršta, jog p. Jurg. buvo „partijos žmogus“ ir kitados uoliai darbavosi socialdemokratų eilėse.

Štai straipsnis:

P-s J. Šukys, kurį pažinojau kaip sąžiningesnį už kitus socialistus žmogų, labai gražiai mane išpravedžiojo „Kovo“. Tiek to su pravardžiuoju. Bet ps. J.

Šukys meluoja. To nuo jo mažiausia laukiau. Matyt nuo kitų melagių bus išmokęs. O meluoja jis šituos dalykus: 1) Būk aš jam ką pasakojęs apie Kauno kunigus. Nieko nežinodamas, nieko aš negalėjau ir pasakoti. 2) Sako, jog aš rašęs 1907 m. į „Skardą“ straipsnį apie kun. Olševskį su parašu J. Tas straipsnis visai kito žmogaus rašyta. Rašyta to žmogaus, kurs Olševskį praminė ober-policmeisteriu ir labiausia juo rūpinos. Kas tas žmogus, ne-gi galiu aš sakyti...

Ką rašiau, tai rašiau — 1906 m. „Naujojo Gadynės“ korespondenciją užvardytą „Kauno kunigų darbai“, su parašu Jurgis. Prieš tą korespondenciją, gana teisingai buvo protestuota. Mėnesiu vėliau patiems „Naujo Gadynės“ vedėjams buvo aišku, kad korespondencijoj daug neteisybės pasakytą. O rašiau aš ją tik todėl, kad to reikė partijai, kurios anuo laiku buvau aklas ir atkaklus tarnas. Rašiau, pats visai tų dalykų netyrinėjęs, nieko pats nematęs. Man atvažiavus Kaunan, „partijos žmonės“, kuriuos pirmu syk tečiau, pripasakojo visokių dalykų, ir, patį nemo-kėdami rašyti, reikalavo, kad parašytum organan. O tiems žmonėms mano buvo vaikiškai uoliai tikėti. Mano ir visų to laiko revoliucionierių-inteligentų akyse koks-nors nuskurėlis, pasivadinęs socialistu, buvo tarytum šventenybė, o jo žodžiai tarytum orakulo apreiškimas. Tai kur neraišys, jai toks nuskurėlis ką tvirtina...

Koks tai netikęs buvo idealizmas! Anuo laiku vadinta jis „revoliucijos romantizmu“. Bet romantika buvo kruvina. Nes pagamino „giltines“, cecilikus“ ir kitokius niekadėjus. Pačiame Kaune tie patys „šventieji nuskurėliai“ kad ir ne visi, vieni greit patapo išdavikais, antri išėjo plėšikais. O šitų nuskurėlių žodžiai, revoliucijos romantikų surašyti, pasklydo svietan kitokius plėšikiškus veikalus atlikti. Taip dėjosi revoliucijos laiku. Ir tuo laiku dar galima tai pateisinti ar išaiskinti. Bet atsipeikėjus iš nesveikųjų garų, prieš tai sveiko proto žmonėms tegalima protestuoti. O kad būtų anuo laiku, kada reikė, užprotestuota, to nedaleista, tai ir patys revoliucijai daug sveikiau būtų buvę. Tik tada visų aklų būta. Ir ant tiek aklų, kad neskirta pikto nuo gero, by tikėjus prie savo užsibrėžtų tikslų. Ne vienas ir auka to savo aklumo paliko. Pavyzdžiui, tokių ir kitokių, galima būtų daugybės prirašyti. Būtų indomu. Bet tai jau reiktų piešti revoliucijos Lietuvoje istoriją. O tam dar ankstyvas laikas. Nes tos revoliucijos pasekmės, jos reakcija, iki šiol tebejaudinama. Ir dar kur — Amerikoje, „Kovos“ ir „Keleivio“ šalininkų tarpe; nes pas juos iki šiol neišgaravę blėdingieji garai, iki šiol „neskiriama pikto nuo gero by tikėjus prie savo užsibrėžtų tikslų“, tikslų, kurių nei patys nežino. „Kova“ štai nesidirovi pratiesti ranką neseniai atvažiavusiam iš Lietuvos žandarų pagalbininkui, vadina jį draugu, by tik jis rašo patinkamus jai liudijimus! Gražūs dalykai! Išgirdęs dabar kur besivadinant draugais, kuogreičiausia iš ten bėgk, nes nežinau ar kas šiandien sužiningai ar instinktyviai nekenčia žan-

kartais jų tarpe nėra žandaro! Pati „Kova“ duoda pavyzdį brolavimos su žandais ar jų raštininkais, tai jos valdžiamieji tur būt tuo labiau gali brolauties. Ir dar, vargiai bau galės pakilti ilgiaus „Kovos“ bendrijoje. Bėgs nuo jos, ir gerai darys, nes, atsiskyręs toliaus nuo to maro, gal pradės pats savstoviai po truputį galvoti, pataps daugiau žmogum, ir, kaip toks, galės daugiau ką daryti darbininkų klasės labui. O laikas šitam, rodos, atėjęs. Bent, kas pasilieka prie „Kovos“, pasilieka abejotinu ypatu kompanijoj, pasilieka tarpe žmonių, kuriems negyvuoja teisybė, kurie, sykį pamelavę, melo atšaukti nei nemano, o melą melais dar stumia ir taip dar da nupuolimo pakalne.

Kažin ar ilgai begalės užsilikti toj kompanijoj ir p. J. Šukys, jei mano būti sąžiningu žmogui.

Kl. Jurgelionis.

Na, kaip dabar, mielas skaitytojau išrodo tau cecilikai? Juk taip juos apipiešė ne koks klerikalas, bet žmogus, kurs pats dalyvavo cecilikų judėjime ne tik „idėjų“ skelbimu, bet ir padavinėjimu neteisingsų žinių apie kunigus cecilikų organai!

Kaip išrodo tie visi taria-mieji svieto lygintojai, laisvės ir brolybės skelbėjai, darbininkų vaduotojai — bet, tiesą kalbant, pavyduoliai, „romantikai“, šmeižėjai, melagiai, neapykantos platintojai, arogantai, žandarų draugai?...

Kaip?

Kaip cecilikų ietekmė į žmones yra maža, — galima sakyti, nieko nereiškianti, — parodo nepasisekimas jų agitacijų prieš „Saulės“ atstovus net užvaldytoje cecilikų (kaip ligšiol buvo be jokio pamato spėjama), Naujoje Anglija. Kiek perkunų leido ant gerbiųjų delegatų Bagočius ir kitokie „draugai“ — tarp jų net žandarai — nieko negelbėjo. Per Worcesterį, Bostoną ir kitokias cecilikų tvirtoves kun. Olšauskas ir kun. Tumasėjo, kaip kokie triumfatoriai, visuomenės tikrieji veikėjai, o ne kaipo pravokatoriai, šnipai, kaip tai cecilikai veltui bandė juos apšaukti.

Katalikų susipratimas kila vis augstyn — ir visokios rūšies Bagočiai, Vidikai, Antanovai, Valiai, Šukiai et Co., regėte neregia, jog savo nedorais melais ujimais, šmeižimais tik padeda tam susipratimui kilti augstyn ir stiprėti.

Rinkimas aukų „Saulės“ namų pastatymui Kaune sukėlė ginčus apie pačius rinkėjus, bet ne apie „Saulę“ ir jos mokyklas. Tatoi pastebi ir p. K. J. Valys „Lietuvoje“, tik regimai nėra girdėjęs nei kun. K. Olšausko prakalbų, kuriose gerbiamas delegatas aiškina apie „Saulę“ ir jos veikimą, nei skaitęs knygučių ir lapelių, kuriuos „Saulės“ atstovai platina tarp žmonių dovanai. Kitaip nebūtų galėjęs pasigirti viešai, jog nieko nežino apie „Saulės“ mokyklas...

Bet tuščia jo — to Valio. Tegul jis sau klaidžioja ignorantiškoje ir klejoja apie dryžas kelinas ir plačius brylius. Tegul sau!... Bet sunku dovanoti d-rui Graičiunui jo ignorantiškos parašų mokyklų dalykuose. P. Valį gali išteisinti apsvaigęs jo protą — jei pasisko-

lįsime žodžius iš p. Jurgelionio — „revoliucijos romantizmas“, — bet d-ro Graičiuno, kaip žinovo visokių užkrečiamųjų miazmų ir įtat panašių kenksmingų „veikėjų“, jokių būdu negali išteisinti romantiškai ir neromantiškai sentimentai.

Gal šitie žodžiai bus peraugšti skaitytojui, gal skaitytojas nesupras, apie ką kalbame.

Gal. Bet kiekvienas supranta šiek tiek žmogus nusistebės, perskaitęs d-ro Graičiuno raštelį „Vienybės Liet.“ No. 39. Tame raštelyje dideliai mokyklos ir visašališkai apšviestas — tai-gi ir viską žinaną daktaras Graičiunas lygina parapijų mokyklas prie pasiusitų šunių, ant augstųjų lubų apsigyvenusių žmogžudžių-vagių, prie sergančių raupais ligonių, išnaudotojų, apgavikų, dviasios skurdžių... Ir tos visos baisenybės stoja gailiaširdžio d-ro Graičiuno mitytu yk kokia šmėkla ir neduoda jam ramumo, poilsio ir miego.

Ar girdite: d-ras Graičiunas negali nurimti, pasilsėti ir net miegoti dėlto, kad daugelis parapijų turi savas mokyklas!... O kad Chicagoje parapijinės mokyklos — kaip pats rašo — gyvuoja jau dvidešimts metų, tai vargšas daktaras jau dvidešimt metų nematė nei ramumo, nei poilsio nei net miego.

Begalo stiprus žmogus! Ir už ką toji dvidešimt metų nemiga ir šlykščių šlykščiausias šmėklos?

U-gi už tat, kad „tos mokyklos neįsivadė nei vieno asmens, netik užbaigusio koki nors profesionalinį mokslą jaunikačio, bet net koki mokančio lietuviškai ir angliškai rašyti ir skaityti“ (d-ras Graičiunas be abejo dovanos mums, jei paaiškįsime, kad ir pats daktaras nemoka gerai lietuviškai rašyti: kiek „Draugo“ redakcija turėjo jo raštų, visados reikėjo juos taisyti. Iš to galima spręsti, kad daktaras ir anglų kalboje netobulas. Red.). Gailėstingas ir nemiegojęs dvidešimt metų daktaras prikašioja dar parapijinėms mokykloms, kad neišmokino savo mokinių jokio amato.

Neišsimiegojusiam daktarui net pati „Vien. Liet.“ redakcija primena, kad tokių daiktų neišmokina nei valdiškos (suprask publiškos mokyklos).

Gaila mums ištisus, kad d-ras Graičiunas negalėjo išsimiegoti per dvidešimt metų, bet dar labiau gaila, kad savo nemigos fantastiškus vaisius apreiškė viešai.

Mes tik-ką gavome žinią, kad lig šio laiko „Saulės“ atstovai, kun. Olšauskis ir Tumas, išviso surinko aukų „Saulės“ kursų namams \$16,877.05.

Gražu „Saulės“ atstovams, da puikiau Amerikos lietuviams!

LIETUVIŲ-LENKŲ GINČŲ ATBALSIAI PRANCŪZŲ LAIKRAŠTIOJOJ.

Matomai Lietuvių Informacijos biuro nariai nesėdi susidėję rankas. Neseniai mes pranešėme mūsų skaitytojams apie L. I. B. vedėjo

dalyvavimą Tautų kongrese, kur jį atkreipė į Lietuvos pasaulio akis, šia vėl 22-IX 8746 No. „La Croix“ viename didžiausių ir įtekmingiausių pranešimų dienraščių randame didelį prielankų lietuviams straipsnį: „Un faux bruit contre les Lithuaniens“ (Melaginga apie lietuvių žinia). Paduosime čia nais svarbiausias to straipsnio vietas.

Autorius p. Vargas pradeda straipsnį pasakojimu, kaip ir dėlko Lenkija tapo išardyta, pagaliaus tešia: „... Nelaimė! Pati Lenkija sudraskyta į tris sklypus (lambeaux), visa kruvina nuo persekiojimų Prūsų Naktistų ir Rusų nacionalistų, suvisu nesigėdi vartoti ginklus Prūsų naktistų prieš silpnėsius už save tautas, k. a.: ukrainiečius Galicijoje ir lietuvius Lietuvoje.

Nors lenkai neturi Lietuvos je jokios politiškos galybės (Ačiu Dievui. R.), tačiau turi jie tulą ietekmę katalikų bažnyčiose, kuriomis jie naudoja propagandai savo pampolonizmo idėjų lietuvių tarpe.

Visi įrankiai yra geri lenkų nacionalistams, norintiems atsiekti kuogreičiausiai Lietuvos sulenkimą. Pirm užpulsiant kokią nors lietuvių parapiją, lenkintojai paleidžia paskalas, būk Rusų valdžia perkeisianti katalikų bažnyčią į pravoslavų, o pačius parapijonius priversianti priimti pravoslaviją, jeigu, girdi, jie nesiliaus garbinę Dievą lietuviškai.

Mažai apšviesti žmonės tokiu būdu įgązdinti, tiki visiem tiems išmislams ir veltija priimti lenkų kalbą, bile tik ne tapti pravoslavais. Tai mat, sušunka „La Croix“ korespondentas, kaip yra begėdiškai išnaudojami giliausi lietuvių tikybės jausmai!...

Arba dar vienas pavyzdys. Neseniai lenkų laikraščiai Vilniuje paleido paskalą, būk kokia tai lietuvių partija kreipėsi į rusų valdžią, prašydama panaikinti Vilniaus vyskupiją ir, padalinus į tris dalis, vieną dalį priskirti prie Seinų, kitą Žemaičių, trečią prie Mohilevo vyskupijų. Yra aišku, panašus sumanymas niekada negalėjo kilti omenyje lietuvių, nes šis vyskupija įsteigta 1386 m. tapo istoriška įstaiga, brangia kiekvieno lietuvių širdžiai, priešingai lietuvių rupinasi Ryme ir Petrapilėje perkelti arcievykupo sostą Vilniun“).

Neveizint į energiškus protestus visų lietuvių partijų, lenkų laikraščiai neatšaukė šito paskalo, jie tebeklaidina žmones, nes lenkintojai mano jog tuomi „diskredituoja(?) lietuvius“.

Iš šito straipsnio aišku, kas save diskredituoja Europos akyse. Lenkai vis labiau nustoja kitų tautų užuojautos dėlei savo neteisingso pasielgimo su lietuvišiais. Priešingai Lietuvos vardas vis labiau kyla į aikštę.

l. b.

Ne paikas!

Motina ir mažą Vineuką: — Pabučiuok nešiotę ir eik gul.

Vineukas: — Nepabučiuosiu, nes bijausi; tėtis vakar norėjo ją pabučiuoti, tai jam kirtu veidan.

*) Monumenta Ecclesiae Petropolitana 1906, p. 81.

PRADEDANT NAUJUS MOKSLO METUS.

P. Lapelio, kaip pirmininko, kalba, laikyta į „Lietuvių Vilties“ sąnarius, 24 d. Rugs. '11 m. Orchard Lake, Mich.

Pabaiga.

Jaunuomenė tad yra svarbus tautų civilizavimasi veiksnis. Ji būtina reikalauja visuomenės rūpinimosi jaja; reikalauja atsakančio prirengimo prie didžiųjų prakilnių darbų, kuriuos turės atlikinėti ant tėvynainiškojo dirvono; reikalauja gerų mokyklų, gero krikščioniškai-doriškojo išauklėjimo; reikalauja nemažai kapitalo, triuso ir net pasišventimo. — Sakiau augščiau, kad visuomenė, matydama jaunuomenę galingą veiksnį, rūpinasi jaja, bet taip išsitariau apie visuomenę, aplamai. Siauressnė prasmė imant mūsų visuomenę, pamatysime, jog „taip ištikrųjų nėra, o ypač Amerikoje“. Čia kaip žinome, neturime nei vienos augstesnės mokyklos bei kolegijos, apie seminariją nėra ką nei kalbėti. Pagalios kad ir žemesniųjų ar pradinių ne daug tematomė. Veikėjų, kurie toje srityje su pasišventimu veiktu, daug nematyti. Aukos tam dalykui menkos, išskiriant neseniai įsteigtą šv. Kazimiero Seserų Vie-nuolyną, kame yra rengiamos sesers ant mokytojų parapijinėms mokyklėlėms, kurios, ištisus, ačiu aukotojams ir nekurių veikėjų darbštumui, galės su laiku atnešti didelę naudą tautai, šviesdamos ir auklėdamos lietuvių jaunąją kartą katalikiškai krikščioniškai tautiškoje dvasioj. Šiaip jau aplamai imant daug ko mums trūksta.

Bet vėl iš kitos pusės nėra ko per daug kaltinti ir savosios visuomenės. Viena, gal to priežastis yra dalyko nesupratimas arba jamažas apkainavimas; antra vėl viską labai apsunkina išsisklaidymas po plačią šalį; trečia iš dalies priežastis gali būti atvažiavimas mūsų tautiečių čionai ne su tuoju tikslu, kad apsišvietus, su-siorganizavus, ateičiai savo tautos ir Tėvynės veikus, bet kad ką užsidirbus atgal sugrįžus ir savo būvį pagerinus, ketvirta pagaliaus — gali būti ištautėjimas, atšalimas Tėvynės meilėje arba susiamerikanizavimas. Gerai apgalvojus klausimą, apie kurį eina kalba, pamatysime dagi, kad ir patys veikimas šioje ar anoj srityje niekuomet nebus taip vaisingas, kaip Lietuvoje, nors žinome, jog kiekvienas naudingas darbas nežūsta. Lietuvių egzistavimas nėra šioje šalyje amžinas. Su laiku, kuomet atsiras Tėvynėje gerbuvys, kuomet patikūs apšvietai šalies, tenai rasgerus darbus ir atsakanti emigracija sustos. Be emigracijos čionykščiai lietuvių suprantomai pradės greičiau ištautėti, Tėvynės reikalai paliks svetimais, na ir galy-gale visi ištautės, dangi nebus kam palaiką tėvynainiškosios dvasios, nes emigracija, kaip faktai parodo, čionykščiams lietuviams yra lyg taja oliva, kur neduoda lempelei užgesti.

Amerikos tatai lietuvių dėl Tėvynės yra morituri. Todėl gal dar ir ši priežastis bus čionaitinių lietuvių apsilėidimo, ateitimi arba geriau pasakius savo jaunumene nesirūpinimo.

Amerikos lietuviškoji jaunumėnė, neturėdama savos mokyklos, bet trokšdama apsišviesti, prie ko nors prakilnesnio dasikasti, užimti tinkamą vietą visuomeniškam-jame gyvenime, turi eiti ir lankyti svetimtautiškasias. Svetimtautiams josios tautiškieji reikalai nerūpi ir negali, suprantomai, rūpėti iš principo. Esti jinai tad auklėjama jųjų dvasioj.

Mokslan einančiosios jaunumėnės Amerikoje, ant kiek teko datirti, yra nemažas skaičius, reiškia tautai, kad jinai nesišalina nuo šviesos, anaipol, jinai trokštav šviesos. Suėmus visą Amerikos lietuvių moksleiviją i vieną kruvą, pasirodytų nemažas burys. Bet dabar išsisklaidžiusi po svetimas įvairias mokyklas ir mokyklėles po visą Vashingtono žemėlį, jog josios, rodos, tėra maža saujėlė. Tokis padėjimas, tokios gana nesveikos aplinkybės i jaunuomenę turi negatyvų veikimą (kalbu apie fiziškai ir protiška dar nesubrendusią jaunumėnę).

Nesulaukiant pagalbos nuo visuomenės, mokslan einančioji jaunumėnė turi pati pagalvoti apie savo padėjimą ir privalo jinai pati stengtis susirasti priemones to padėjimo pagerinimui. Jeigu, sakau, norės jinai, tai ir svetimtautiškos mokyklose ras būdą savo tėvynainiškosios dvasios palaikimui ir tautiškuose reikaluose užtektinam išsilavinimui tuo labiau, kad čionykštė mokslan einančioji jaunumėnė susideda daugiausiai iš fiziškai maž daug suaugusių, prie to pradedančių savo protu valdyties ir racionaliskiau galvoti.

Vienu svarbiausių būdų jaunuomenės lavinimuisi savo tautiškuose reikaluose ir atsispirimui prieš visoki į ja svetimtautiųjų dvasios veikimą yra **vienybėje laikimasis**, organizacija bei susivienijimai, kas galima ypač ten kur yra didesnis josios skaičius. Organizacijos, susivienijimai iš ten įvairios rūšies draugijos atlieka sviete milžiniškus dalykus, nustebina kiekvieną jųjų galybę i didi darbai, jos žmonijos pirmynžangai yra galingu veiksmu. Taigi ir mums tikimusi, dalelei tosios Amerikos lietuvių jaunumėnės, apie kurią eina kalba, atkeliauvusiai į šią svetimtautiška mokslo instituciją pasisemtų tikros šviesos ir to visko, kas tolesniam gyvenime bus labai reikalinga, susisipietimas mūs visų i draugiją mūsų pačių tikslui ir pašaukimui, tinkamą, o kuri ačiu pasidarbavimui nekurių draugų jau ne nuo šiandien egzistuoja, labai yra pageidaujamas. Toji draugija — tai „Lietuvių Viltis“, o josios globėjų yra Lietuvos patronas šv. Kazimieras. Gražus mūsų draugijos vardas, bet dar gražesnelą, emigracija sustos. Be emigracijos čionykščiai lietuvių suprantomai pradės greičiau ištautėti, Tėvynės reikalai paliks svetimais, na ir galy-gale visi ištautės, dangi nebus kam palaiką tėvynainiškosios dvasios, nes emigracija, kaip faktai parodo, čionykščiams lietuviams yra lyg taja oliva, kur neduoda lempelei užgesti.

Amerikos tatai lietuvių dėl Tėvynės yra morituri. Todėl gal dar ir ši priežastis bus čionaitinių lietuvių apsilėidimo, ateitimi arba geriau pasakius savo jaunumene nesirūpinimo.

apsilėidimo, ateitimi arba geriau pasakius savo jaunumene nesirūpinimo.

Amerikos lietuviškoji jaunumėnė, neturėdama savos mokyklos, bet trokšdama apsišviesti, prie ko nors prakilnesnio dasikasti, užimti tinkamą vietą visuomeniškam-jame gyvenime, turi eiti ir lankyti svetimtautiškasias. Svetimtautiams josios tautiškieji reikalai nerūpi ir negali, suprantomai, rūpėti iš principo. Esti jinai tad auklėjama jųjų dvasioj.

Mokslan einančiosios jaunumėnės Amerikoje, ant kiek teko datirti, yra nemažas skaičius, reiškia tautai, kad jinai nesišalina nuo šviesos, anaipol, jinai trokštav šviesos. Suėmus visą Amerikos lietuvių moksleiviją i vieną kruvą, pasirodytų nemažas burys. Bet dabar išsisklaidžiusi po svetimas įvairias mokyklas ir mokyklėles po visą Vashingtono žemėlį, jog josios, rodos, tėra maža saujėlė. Tokis padėjimas, tokios gana nesveikos aplinkybės i jaunuomenę turi negatyvų veikimą (kalbu apie fiziškai ir protiška dar nesubrendusią jaunumėnę).

Nesulaukiant pagalbos nuo visuomenės, mokslan einančioji jaunumėnė turi pati pagalvoti apie savo padėjimą ir privalo jinai pati stengtis susirasti priemones to padėjimo pagerinimui. Jeigu, sakau, norės jinai, tai ir svetimtautiškos mokyklose ras būdą savo tėvynainiškosios dvasios palaikimui ir tautiškuose reikaluose užtektinam išsilavinimui tuo labiau, kad čionykštė mokslan einančioji jaunumėnė susideda daugiausiai iš fiziškai maž daug suaugusių, prie to pradedančių savo protu valdyties ir racionaliskiau galvoti.

Vienu svarbiausių būdų jaunuomenės lavinimuisi savo tautiškuose reikaluose ir atsispirimui prieš visoki į ja svetimtautiųjų dvasios veikimą yra **vienybėje laikimasis**, organizacija bei susivienijimai, kas galima ypač ten kur yra didesnis josios skaičius. Organizacijos, susivienijimai iš ten įvairios rūšies draugijos atlieka sviete milžiniškus dalykus, nustebina kiekvieną jųjų galybę i didi darbai, jos žmonijos pirmynžangai yra galingu veiksmu. Taigi ir mums tikimusi, dalelei tosios Amerikos lietuvių jaunumėnės, apie kurią eina kalba, atkeliauvusiai į šią svetimtautiška mokslo instituciją pasisemtų tikros šviesos ir to visko, kas tolesniam gyvenime bus labai reikalinga, susisipietimas mūs visų i draugiją mūsų pačių tikslui ir pašaukimui, tinkamą, o kuri ačiu pasidarbavimui nekurių draugų jau ne nuo šiandien egzistuoja, labai yra pageidaujamas. Toji draugija — tai „Lietuvių Viltis“, o josios globėjų yra Lietuvos patronas šv. Kazimieras. Gražus mūsų draugijos vardas, bet dar gražesnelą, emigracija sustos. Be emigracijos čionykščiai lietuvių suprantomai pradės greičiau ištautėti, Tėvynės reikalai paliks svetimais, na ir galy-gale visi ištautės, dangi nebus kam palaiką tėvynainiškosios dvasios, nes emigracija, kaip faktai parodo, čionykščiams lietuviams yra lyg taja oliva, kur neduoda lempelei užgesti.

mokytoto, kuris "ex cathedra" mokyto mus to visko, ko savyje jaučiamė stokuojant, bet mės suiname žionai įvairių nuomonių, įvairių supratimų, įvairaus mokslo laipsnio, būdo, įvairių gabumų. Tos visų ypatybės tarp savęs lyginsis susirinkimų laike, t. y. kuris sąnaris daugiau žinos, greičiau supras dalyką arba kokį klausymą greičiau ir geriau išris, tasai, tikinusi, nesigailės paaiškinti kitiems, o šie pastarieji su atida išklausys. Draugijoje reikia elgties draugiškai, savo "aš" paslėpti kuogiliausiai, tuomet tikslai tegalės joje viešpatauti tvarka ir harmonija. Be tvarkos ir sąnarių sutikimo kaip kiekviena draugija taip ir mūsų vargiai sugebės atsiekti savo tikslo arba visai ne. Taigi, pradėdami nuo dien naujus veikimo metus, Gerbiamieji Draugai, gerai tą į galvą išidėkime. Neprivalome persistatyti savęs tamsuoliais, neišmanėliais, ignorantais akyse svetimtaučiu, o ypač lenkų, kurių įstaigoj mokslan einame. Pasirolykime prieš juosius, kad ir mės lietuviškoji jaunuomenė esame stinai civilizotos, garbingos tautos, ligšiolie dar prisilętos ir persekiojamos ištisus šimtmečius, bet norinčios išnaudoj atgimti, atgauti savo tiesas, sugrįžti į gyvybę. Būkime išreiškėjais savo tautos anų prakilnių, amžiais glūdėjusių josios širdyje troškimų. Parodykime jiems, kad nors neturime šioje salyje kas mumis rūpinasi, nors neturime savo globėjų ir mokytojų, bet patys vieni mokame žengti keliu prakilniausiosios mūsų tautiškos pasiuntenybės prie Lietuvos, mūsų brangiausios Tėvynės instauracijos; kad mės, t. y. lietuvių jaunoji karta nemiegame, bet dirbame, žengiamo pirmyn; kad mės tai ne tuščias žodis, bet tikrai esame, anot nekurių veikėjų, tautos druska, ateities žiedu. Tegul tikslai pamėgina mus kas išjuokti, persekioti nekaltai! Mės, Brangūs Draugai, būdami tvirtai į vienybę susirišę, sugebėsime atsisipirti prieš visokias neteisėbes, išjuokimus bei persekiojimus. Tegreidžia, tetrenkia perkunai aplink, bet mės, neatsižvelgdami į nieką, eikime skubiai savo tiesių keliu prakilnių idealų vedami pirmyn, arčiau prie tikslo... Tikiuosi, jog Dievas išagalis laimins mūsų išganingą darbą ir su Jo pagalba sugebėsime įkūnyti faktan nekaltus, šventus savo troškimus.

Tegyvuoją "Lietuvių Vil-tis"!!!

Vivat, crescat Lituania!

Faktai ir Principai.

(Paimta iš "Draugijos").

Pabaiga.

24) Koks bus tas žodis — mes šiandien da gerai nežinom, nes suformuluoti jo aiškiai negalim. Tiek tik kol kas mums aišku, jog jo pasakymus — tai ne mūsų užgaidas, bet tikra istoriška mūsų priedermė. Dievas, kuris mūsų tautą sutvėrė ir iškūnė išlaikė, padės savo laike ir tą priedermę mums išpildyti, jei tik nuo Jo neatsitrauksime ir savo istoriskam pašaukimui pasiliksim ištikimi.

25) Pripažindami tą istoriską lietuvių tautos pašaukimą ir išplaukiančią iš

jo tikrą istoriską mūsų priedermę — tarti žmonijai savo žodį, mes visai nemanome skelbti čia tulą lietuvišką mesianizmą, nei kelti savo tautą augščiau už kitas. Mes tik tvirtinam, jog kaip kitos tautos: rusai, lenkai, vokiečiai ar francuzai — turi savas istoriškas priedermes — taippat savą istoriską priedermę turime ir mes lietuviai. Yra tai mūsų istoriskas uždavinys. Jis turi savotišką charakterį, savo ypatybes ir todėl nėra identiškas istoriškiems kitų tautų uždaviniams. Nes jei mūsų istoriskas uždavinys nieku nesiskirtu nuo uždavinio kitos kokios tautos, pav. lenkų, tai lietuvių tautą jau būtų praradus savo istoriskąjį *raison d'être* ir būtų nuėjus, nuo istorijos scenos, kaippo neturinti ten ką beveikti. O kadangi mes lietuviai da tebegyvuojam, tai aišku, jog mes toli neviską dar nuveikėm ir toli neviską žmonijai pasakėm.

26) Turėdami savotišką, nuo kitų tautų suvis atskirą, hitsorišką uždavinį, mes lietuviai ir neprivalom savo tvėrimo darbe būti vien kitų tautų pamėgdžiotojais, nei aklaie griebties jų rolės. Jie tegul veikia saviškai, mes saviškai. To savotiškumo pas mus, ačiu Dievui, ikvalialai. Reikia tik giliau patyrinėti mūsų tautos dvasią ir jos apsiirėškimaii praeityj dabartyj. Ta tautos dvasia turi spindėti kiekvienoj mūsų tvėrimo srityj — ir poezioj ir muzikoj ir dailėje ir visame mūsų socialiniame bei politiskame veikime. Visur ir visada privalome būti ne kitų beždžionautojai, bet "sau žmonės".

27) Norėdami gi būti "sau žmonės" mės, ir neprivalom daryti sau dievukų iš įvairių svetimų izmų, ar bus tai rusų nihilizmas, lenkų valenzizmas, vokiečių hakatizmas, francuzų antikerikalizmas, tarptautinis socializmas, ar net ir patsai universalizmas. Visi šitie — izmai, kad ir puikūs, kaippo stabai dievukai, negali mus užganėdinti, kaippo tautos, negali būti tikrų jos idealų, kuriam būtų verta pasišvesti. Tokiu idealu tegali būti vienas tikslas tikras Dievas, augščiausias ne vien žmonių bet ir tautų valdovas, duodąs kiekvienam asmeniui ir kiekvienai tautai tam tikrą pašaukimą, uždedas ant jų tam tikras priedermes, kurių geras išpildymas ir veda galutinai prie duotosios tam asmeniui ar tautai užduoties išrišimo.

28) Taigi vienatinis — izmas, kurį lietuvių tautą privalo sekti, yra tikslai chris-tianizmas, tebeveikiąs po šiai dienai pasaulyje pilniausioje formoje kaippo katalikystė. Ji įkūnyti mūsų privatiniam ir viešame gyvenime — tai mūsų artimiausia priedermė. Pilnai su-krikščioninė save, pripildyti grynos Kristaus dvasios, mes jei ir neperkalbėsime savy priešu "laisvamanių" antikerikalų ir lenkų-ende-kų, tai bent ginklą jiems išrahkų išversim. Pirmieji nebedrįs tuomet sakyti, kad mes stojam už katalikystę ir Bažnyčią vien vardan asme-niškų bei kastiškų interesų — propter esum, antrieji gi, pamatę jog mes ištikrųjų gyvuojam ir veikiam vien propter Jesum, supras, kaip jie yra neteisingi prikaišio-dami mūsų tautiskam veikimui žemus motīvus. Taigi priešais lenkų principą po-

lonizatio Lithuaniae staty-kim savo principą — chris-tianizatio Lithuanorum ir priešais jų obalsį: daugiau neapykantos — skleiskim savąjį: daugiau meilės.

29) O toji mūsų meilė, kaipo imanti savo ikvėpimą pavėiksle Kristaus, globusio ypatingai apleistas vargšų minias, neprivalo būti sui generis budistiškų kvietiz-mu nei tulu absolutišku nesipriešinimu piktam a la Tolstoi, bet aktivišku vardan Kristaus pasišventimu savo skriaudžiamiems ir visų apleistoms broliams. Matydami, kaip tamsios, nesu-sipratūsios lietuvių minios yra išnaudojamos, kvailina-mos, ir ištautinamos, mes negalim užsiganėdinti vienu pasivišku atsidukėjimu į Dievą, a la Zagloba: "Panie! Ty widzisz a nie grzmisz". Toksai mūsų pasielgimas būtų vien bergždžias fari-zaizmas, veidmainingas su-dėjimas savo priedermių ant Dievo. Musų priedermė, ne-užmirštant Dievo, daryti ką galim, ir matant kovą tarp skriaudžiamųjų ir skriaudė-ju stoti visada už skriaudžia muosius, nes meilė tik tuomet tebus tikra, jei ji nesipriešins teisybei. Nes, anot Povoilo apaštalo, meilė, ne-veikia veltui... nesidžiau-gia iš neteisybės, bet džiau-giasi draug su tiesa". (I Kor. 13, 4, 6).

Taigi mylėkim ne viską, bet tik tą, kas yra mūsų mei-lės vertas. Meilė sujungta su teisybe ir tebutie pasku-tinis mūsų veikimo prin-ci-pas. Juo persiėmę eikim per gyvenimą gerai darydami ir stengkimės būti nei aristo-kratais, nei demokratais, bet vien teokratais, kaippo my-lintįs viską Dievuje.

Nevienas skaitytojas, ati-džiai perskaitęs visą šį straipsnį, be abejoj ras jame nevieną svarbų dalyką vos tepalytėtą arba ir visai už-mirštą, kuriuo augščiau pa-duotas lietuviųstės principų sąrašas butinai reiktų pa-pildyti. Prieš tokį papildy-mą mes, žinoma, ne tik nieko neturime, bet anaipol tieks, kas norėtų tuo darbu užsiim-ti, galime nurodyti net ge-riausį šiam tikslui budą bu-tent — pradėti darbas nuo pilno pažinimo šių dvejų pa-matinių faktų:

1) jog lietuviai niekadoss neatsisakė nuo savarankiš-kumo veikime, jog į padary-tas su Lenkija unijas visada žiūrėjo kaippo į laikinį, aplin-kybių antmestą, ir per tat jog kios morališkai rišančios ga-lės neturintį dalyką, ir

2) jog nors ir nebėr histo-riškos Lietuvos, bet yra et-nografiškoji Lietuva, kurioje lenkai netur jokios teisės šeiminkauti, sav valią dik-tuoti, savo kalbą platinti ir t.t.

Pirmą iš tudviejų faktų aiškiai liudija musų histori-ja, parodanti, jog lietuviai niekadoss nebuvo palio-vė veikti neprigulmingai be len-ky pritarimo; antras gi, sa-vaimi yra aiškus ir jokių pa-liudijimų nereikalauja.

Tuodu faktų buvo mums pamatu beformuluojant augščiau paduotus lietuviųstės principus; ant jų turėtų butinai remties ir visi tų principų kritikai bei papil-dytojai.

A. Jakštas.

A. + A.

Stan. Gierszynski.

Šią vasarą pasimirė džio-va Paryžiuje Stanislovas

Gierszynski, kuris gimęs iš motinos lietuvės — Bukaus-kaite ir tėvo lenko; buvo lietuviams labai prielankus. Jis prisidėjo prie Lietuvių skyriaus surengimo visasvie-tinėj Paryžiaus parodoje 1900 m., jis tuo pat metu laikė paskaitą etnografiška-me kongrese Paryžiuje apie lietuvių tautą, jis vėliau rašinėjo apie Lietuvą į "La Courrier Europeen".

Nors velionis gimė ir augo Prancuzijoje, tačiau išaugęs tarpe lietuvių ir lenkų emi-grantų 1830 ir 1863 m., buvo karštai prisirišęs prie savo tėvų krėsto, prie kurio dar labiau prisirišo aplankęs ji.

Gaila labai šitos be laiko žuvusios įjegos, kuri daug gero galėjo padaryti musų tėvynei. Lai bus lengva jam svečia žemelė!

I. b.

Susiv. L. R. K. A. Reikalai.

DRAUGIJOS, GLAUSKI-TĖS PRIE S. L. R. K. A.

Jeigu paimti konstituci-jas dešimties mūsų pašelpi-nių draugijų ir jas perskai-tyti, tai atrasime, su mažu išskirymu, vieną ir tą patį, t. y.: 50c. mėnesinės doklės ir 5 dol. savaitie laike ligos.

Prie to už mirusius narius išmokamos mirtinės: dalį sudeda patįs nariai ir dalį iš-moka draugija iš savo izdo. Vienok toksai mokėjimas pomirtinių apunkina kaip sąnarius, taip ir pačią drau-giją, nes kartais pasitaiko, kad per vienus metus buva 3 ar 4 mirimai, taip, kad na-riams prigulėjimas prie draugijos atsieina nuo 8 iki 10 dol. per metus. Ar nebutų tad tinkama prigulėti drau-gijoms prie S. L. R. K. A.?

Turime už pavyzdį Water-bury'jo šv. Juozapo Broliją (91 kuopa S. L. R. K. A.). Ten nariai moka po 25c. mė-nesinės doklės ir gauna 5 dol. savaitie pašelpos. Žino-ma, draugija nemoka mirti-nės, nes visi nariai priguli prie S. L. R. K. A. Nors da neseniai augščiau minėta draugija susitvėrė, bet kaip finansiška, taip ir narių skaitliumi stovi konogeriau-siai, nežiurint, kad draugiją kas metai savo kaštais siu-čia seiman po keletą delega-tų (Clevelando seimo dr-ja išmokėjo delegatams 100 dol.). Kadangi prigulėjimas prie tokių draugijų atsieina pigiau (viso tik \$5.60 į me-tus), tad atsiranda daugiau ir norinčių prigulėti. Prie to nariai turi progą gauti ir "Drauga", taip-gi 2 dol. vertės. Pažiūrėkime, kokią spēką turėtų Susiv., jeigu visos katalikiškos draugijos prie jos prigulėtų? Kaip statistika paduoda, tai Susv. Valstijose randasi virš pu-sė milijono lietuvių. Tame skaitliu, galima spręsti, yra arti 100,000 prigulinių prie įvairių katalikiškų drau-gijų. Jeigu tad toks milži-niškas buris susispiestų į vieną organizaciją, kiek tai gero galėtų padaryti sau ir savo tautos naudai. Jeigu tad, tuos pinigų, kuriuos viršaus užmokame, prigulė-dami prie paprastų pašelpi-nių draugijų, apverstume naudingiems užmąnyams, tad tik per vienus metus ga-lėtume lengvai įsteigti prieglaudos namus, keletą mokyklų ir da-gi būtų gali-ma pakalbėti apie universi-tetą. Kitas vėl būtų geisti-

nas ir labai lengvai įkuni-jamas dalykas, tai susirišimas visų katalikiškųjų pašelpi-nių draugijų vienon sanjun-gon, kas jau seniai mūsų laikraščiuose apkalbama. Kadangi šiandien S. L. R. K. A. stovi ant gan tvirtų pa-imatų, todėl draugijos galėtų drąsiai prigulėti; ypatingai didis būtų palengvinimas naujai susitvėrusioms drau-gijoms, nes prigulėjimas prie S. L. R. K. A. geriau užtikrintų draugijos gyvavi-mą. Kitas vėl svarbus daly-kas yra tame, kad tokia draugija suteiktų savo na-riams dvigubą naudą: pa-salpa ligoje ir platinimą apšvietimo per S. L. R. K. A. organą.

Draugijos, pagalvokite apie tai!

M. P. Brazasuskas.

S. L. R. K. A., laikys savo bertaininius susirinkimus:

99-ta kp. Chicago, Ill. — Nedėlioje, 15 d. spalio, tuoj po sumai, šv. Jurgio parap-salėje. No. 18.

Monika Gurynska, sekr.

77t-a kp. Swoyers, Pa. — Nedėlioje, 15 d. spalio, 6-tą val. vakare, M. Jenulevičiaus salėje, ant Briodriko.

Ant. Katkevičius, sekr.

55-ta kp. Bernice, Pa. — Nedėlioje, 15 d. spalio, 1-mą val. po pietų.

S. Stasevičia, sekr.

17-ta kp. Wilkes-Barre, Pa. — Nedėlioje, 15 d. spa-lio, 6-tą val. vakare, Juozo Kunco salėje.

Komitetas.

7 kp. Pittston, Pa., laikys savo bertaininį mitingą An-tano Ruko salėje 15 d. spa-lio 1 valandą popiet. Norin-tis prisirašyti prie Susivie-nijimo, kviečiami susirinki-man atsilankyti.

J. Laukaitis, prez.

V. Smalenskas, sekr.

70 kp. Old Forge, Pa. — Nedėlioje, 15 d. spalio, 2-rą val. popietų, M. Kelman'o salėje, 403 Thomas st. Kvie-čiama visus narius atsilan-kyti.

St. Malinauskas, sekr.

91 kp. Waterbury, Conn. — Nedėlioje, 15 spalio, baž-nytinėje salėje, 1-mą val. po pietų. Visi nariai kviečiami susirinkti.

V. Stankevičia, sekr.

103-čia kp. Rochester, N. Y. — Četverge, 19 d. spalio, paprastam laike ir salėje. Komitetas.

63 kp. Youngstown, Ohio. — Nedėlioje, 15 d. spalio. Kviečiama visus narius ir atsivesti naujų.

M. Keršulis, sekr.

3-čia kp. Elizabeth, N. J. — Sereodoje, 18 d. spalio, 7 val. vakare, Jančaitienės sa-lėje, 109 Pine st.

J. Balčiūnas, sekr.

75-ta kp. Wanamie, Pa. — Nedėlioje, 15 d. spalio, tuoj po pamaldų, Bereto salėje.

A. P. Šervinskas, sekr.

56-ta kp. Brooklyn, N. Y. — Laiko susirinkimus kožną Ketvergą po 1-mai mėnesio, salėje 101-103 Grand st.

P. Mikulskis, sekr.

73-čia kp. Hudson, Pa. — Utarninke, 17 d. spalio, 7 val. vakare, p. Nikodemo Stankevičiaus salėje.

Mareikonis, sekr.

47-ta kp. Mt. Carmel, Pa. — Nedėlioje, 22 d. spalio, tuoj po pamaldų, parapiji-nė salėje.

Juozas Beigis, prez.

SUSIV. L. R. K. A. CEN-TRO VALDYBOS ADRESAI.

Jonas Rikteraitis, prez.

67 James St.,

Waterbury, Conn.

Mateušas Toluba, vice-prez.

1139 Wyoming ave.,

Exeter Boro, Pa.

Kazys J. Krušinskas, sekr.

457—17th St.,

Brooklyn, N. Y.

Pranas Burba, kasierius,

454—456 Main St.,

Edwardsville, Pa.

P. O. Kingston Station

Wilkes-Barre, Pa.

Kasos globėjai:

Juozas Vasiliauskas,

112 N. Greene St.,

Baltimore, Md.

Jonas Jaroševiče,

266 Silver St.,

So. Boston, Mass.

Kun. V. Vizgirda, knygius

190 S. Meade St.,

Wilkes-Barre, Pa.

Kun. J. Dumčius, dvas. vad.

P. O. Minersville, Pa.

P. O. Minersville, Pa.

P. O. Minersville, Pa.

P. O. Minersville, Pa.

P. O. Minersville, Pa.

P. O. Minersville, Pa.

IŠ AMERIKOS.

Niekas nebus nubaustas.

Austin, Pa. Čia da vis te-betraukia iš po griuvėsių žmonių kunus kurie pražuvo užpludus vandeniui, kada vanduo išvertė prudą, kuris nušlavė visą miestelį. Val-džia buvo pradėjus tirinėti prudo trukimo priežastį, o suradus kaltininką — nu-bausti; bet Bayless Paper Co., išversto prudo savini-nkė, viešai pasakė, jeigu val-džia panorės ją nubausti už neprižiūrėjimą prudo, kuris prarijo daugybę gyvasčių, minėta kompanija visai pra-šalysianti iš to miestelio sa-vo dirbtuves.

Valdžia pasiskubino ap-garsinti, kad niekas už prudo išvertimą nebus nubaus-tas, kadangi valstijos tiesos niekur neturi užgirtų tiesų, ant kurių pasiremiant but galima ką bausti už pana-šius prasikaltimus.

Bayless Paper Co. yra svarbiausiu miestelio palai-kytojai; jai išsikėlus — mies-telis turėtų žlugti.

Vėl išvertė prudą.

Black River Falls, Wis. Užpludus vandeniui Black upėje likosi išverstas Dells prudas; čia prasilaūzus van-deniui atsirado pavojuje ir milžiniškas Hatfieldo prudas, prigulįs La Crosse Water Power Co. Black upė užkimsa visokiais griuvė-siais. Daugybė mažesnių farmų nusinėš vanduo su savim. Keletas žmonių už-mušta. Šimtai paliko be pas-togės. Padaryti vandens nuostoliai siekia nuo \$3,000-000 iki \$5,000,000.

Privertė lekioti — avijato-rius užsimušė.

Dayton, Ohio. Čia buvo su rengta Troy pavieto fair'ai, kur buvo ir orlaivių lenkty-nės. Kada prisiojo iš eilės kelties į augštį, orlaivinin-kui Frank H. Miller'niui, jis mėgino atsakyti, tartum, jausdamas savo nelaimę. Bet įnirtusi minia, neatleido ir su išjuokimais prispirti-nai reikalavo p. Miller'į kel-ties į augštį, ką pagaliao Mi-ller ir padarė. Praslinkus 20 minučių, kada Miller išsi-kėlė apie 200 pėdų augšči-o, staiga jo orlaivio motoras sustojo; pasirodė liepsna, pa-sigirdo eksplozija ir pasken-dęs dumuose ir liepsnoje, or-

Pagavo!

laivis skradžiai puolė ant žemės. Kada liepsnas apveikė, tada išmė nelaimingąjį orlaivininką iš po griuvėsių, apdegusį ir visą sulaužytą, kadangi puldamas ant žemės papuolė kaip tik po orlaivio inžinieriu.

Jau nebe pirmas toks atsitikimas Amerikoje. Norton'e, Kan., ir taip minia su pasityčiojimu ir išjuokimais nenorint priverstę skristi su orlaiviu orlaivininką John Frisbie, kuris lyginai sutiko mirti, nors prieš lėksiant į orą Frisbie sakė, kad tą dieną oras buvo pavojingas, bet minia apie tai nenorėjo nei klausyti. — švilpė tyčiojosi, vadino jį apgaviku ir reikalavo sugrąžinimo išangos pinigų; Frisbie skrido — ir krito nedėkingosios minios auka.

Ne visados, mat, ir amerikona išmintingi.

Majoras turgavoja bulves.

Indianapolis, Ind. Šio miesto majoras Shank užsisteliavo antrą vagoną bulvių, kadangi jis jas tuoj išparduoda. Miesto gyventojai iš tokio majoro besielgimo labai užgandinti, kadangi pas majorą jie gauna bulves už pusę čienos, kokias ima krautuvėse. Perka nuo majoro bulves ne tik biedniai, bet ir gana turtingi gyventojai.

Pragyvenimo brangenybės prie visko prives.

Didelis Gaisras.

Ashland, Me. Čia siautė didelis gaisras, kuris sunaikino miestelio pramonės centrą. Padaryti nuostoliai siekia \$100,000. Daug žmonių liko be pastogės.

Vėjas sugriovė namą.

Chicago, Ill. Užėjus smarkiai vėtrai likosi sugriautas statomas ant keturių augštų murinis namas, prie ko keli darbininkai ir viena mergaitė 12 metų ir berniukas 6 metų likosi užmušti ant vietos.

Drąsus plėšikai.

Bartlettsville, Okla. 4 apsimaskavę plėšikai sulaukė M. K. & T. pasažierinį trukį ir išplėšė pačto ir багаžo vagonus prasišalinę.

Drąsus plėšikai pasažierių nei vieno neužkabino.

50 pėdų nubėgo be galvos.

Oakland, Cal. Prosper Dasque, restorano tarnautojas, turbūt gavęs proto sumišimą, su nepaprastai dideliu peiliu nupiovė sau galvą taip pasekmingai, kad ji tuoj nusirito šalin; Dasque be galvos nubėgo da 50 pėdų ir užbėgęs ant porėių, krito negyvas.

Baisi ir stebėtina tragedija!

Igriuvo kasyklos.

Fairbanks, Alaska. Netoli nuo čia užgriuvo Shakespear'o aukso kasyklos, prie ko 14 darbininkų likosi po žeminėmis aukomis. 100 darbininkų darbuojasi išgelbėjimui nelaimingųjų, bet mažai viltis juos gyvus rasti.

Nusizudė skaitydama bibliją.

New York, N. Y. Kadanę jos vyras numirė, ponai Mary M. Maler, 69 metų senumo našlė, prisirišo guminės dudos galą tiesiai į burną ir atsisuko galą, nuo ko, žinoma, ji tuoj numirė; ir šalia jos rado atversta bibliją, kurią matomai Maler'ienė skaitė.

Paliktuose laiškuose Maler'ienė rašo, kad ji negalėjo ištesėti kantrybės ne-

tekus savo vyro ir nesulaukdamas mirties, privesta nusizudyti. Ji prašo aprėdyti ją jaunamartės rubais, kadangi ji einanti pas savo vyrą.

Milijonieriai nubausti.

New York, N. Y. Čia liko nubausti du Amerikos milijonieriai, Nathan Allen iš Kenosha, Wis., tenykštės skurų išdirbystės savininkas, ir John Collins, anglių kasyklių savininkas iš Memphis, Tenn. Jie užsimokėjo po \$8000 baudmės už slapta iš Europos gabenimą brangių akmenų ir kitokių brangenybių.

Gerai tokius ir bausti.

Spalio 12 — Columbo šventė.

Nuo šiol 12 d. spalio Pennsylvanijos valstijoje bus pripažinta kaip legališka šventė, Columbo atradimo Amerikos paminėjimui; lig šiol ta šventė buvo įvesta tik publiškose vietose.

Taip-gi sveikina.

Wilkes-Barre, Pa. Už užmušimą savo pačios, aktorius George Marion buvo teismo pasmerktas nužudymui, bet užsistojo už Marion'ą, daugybei Amerikos piliečių, mirties baudmė liko visi atmainyta kalėjimu ant viso gyvenimo. Kalėjimo šerifas, norėdamas pralinksminti kalinį, skubinosi apie gerą naujieną pranešti Marion'ui, tardamas: "Sveikinu tave su linksma naujiena". Marion atsakė: "Aš sveikinu Tamstą taip-gi, nes esi paliuosuosas nuo atlikimo tokio nemalonaus darbo".

Straikierių riaušės su kareiviais.

McComb City, Mich. Čia apšaukta karo stovis. 1300 Illinois Central kompanijos darbininkų pametė darbą; kompanija gabena straiklaužius, gi straiquieriai nenorį jų prie darbo prileisti. Pašaukta trys pulkai kareivių. Susirėmimo straiquierių su kareiviais vienas darbininkas sužeista mirtinai. Miestelį didelė betvarkė. Daug žmonių areštuojama.

Unijų vadovai laimėjo.

Denver, Colo. Čia likosi išteisinti 8 unijos darbininkai, kurie turėjo vaidus su anglių kasyklų savininkais.

Daugiau apkaltinimų.

Indianapolis, Ind. Betirinėjant International Association of Bridge and Structural Iron Workers unijos knygas, manoma, kad bus susekta ir daugiau kaltininkų už dinamitavimą, apart jau apkaltintų Jono ir James'o McNamary ir Ortie McManigal.

KRAJAVI (iš Lietuvos) ŠKAPLIERIAI.

Parduodame krajavus galionius ir bovelinius škaplierius po 25c. už tuziną; šilkinis po 40c. tuziną; agentams ant pamatimo prisiunčiame dovanai. Krajavos Palangos aptiekų Trajankos (trejų devynių) svoro bertainys prekio 25c.; svaras — 90c., 10 svarų arba 40 baksukų — \$5.00. Popieros gramatų rašymui su visokiais apskaitymais, pritinkančioms dainelėms ir kvietkoms parduodame sekančiai: 1 tuzinas prekio 25c., 100 popierų — 90c., 1000 pop. — \$6.00, 2000 pop. — \$10.00; prie popierų duodasi reikalingą skaičių ir kopertų. Taip-gi turime visokių pavinėliavonių, altorių, šilkinį abrodžėlį su lietuviškoms maldelėms, parduodam tuzinai ir šimtai. Turime visokių knygų ir maldaknigų. Reikalaujame agentų ir duodame gerą uždarbį. Adresuokite:

K. J. INTAS,

P. O. Box 1724, New York, N. Y. to 47

CHARLES DICKENS. OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

— Jis negali būti užkietėjęs nuodėmėje, — tarė Rožė, — tai negalimas daiktas.

— Labai gerai, — tarė daktaras, — taigi dar didesnė priežastis pristoti ant mano užmanymo.

Galutinai sutartis tapo padaryta ir abi pusės su pusėtinu nekantrumu atsisėdo ir laukė Oliverio pabundant. Dvieju ponių kantrybė turėjo būti bandoma daug ilgiau, ne kaip p. Losberne užtikrino, nes slinko valanda po valandos, o Oliveris dar vis sunkiai miegojo. Jau buvo vakaras, kada geraširdis daktaras davė joms žinią, kad vaikas tik sustiprėjo, jog bus galima su juom pasikalbėti. Jis sakė, kad vaikas labai esąs nubloges ir daug nusilpnėjęs nuo išbėgimo kraujo, bet jo mintis taip yra prispausta rūpesčiu ir noru kasžinką išpasakoti, kad būtų geriau duoti jam progą dabar, ne kaip privertus jį laukti iki ryt dienai, kas būtų geriau kitokiose apylostose.

Pasikalbėjimas buvo ilgas. Oliveris jiems papasakojo žinomą savo istoriją ir tankiai buvo priverstas sustoti iš skandėjimo ir stokos įiegų. Buvo tai iškilminga pasaka, papasakota tamsiam kambaryje silpnu balsu sergančio kūdikio, išdėstantio baisią eilę piktybių ir nelaimių, kurias negeri žmonės užtraukė ant jo. O! jei mes skriausdami savo artimus, tik valandėlę atsimintume apie baurius žmogaus paklydimo darbus, kurie kaip juodi, tamsūs debesys kyla išlėto, bet tikrai į dangų, kad užtrauktų ant mus galvų kerštą ir atlyginimą; jei mes nors trumpai savo vaidintuvę girdėtume sunkų numirusiųjų paliudijimą, kurio jokia galybė negali sulaukyti, jokia didybė neįstengia nutildyti; — kur tačia būtų skriauda ir neteisybė, kentėjimai, vargai, kraugerybė ir pagieža, kuriuos kiekviena gyvenimo diena atneša su savim!

Tą naktį Oliverio pagalvę taisė švelnios rankos; o meilė ir dora sergėjo jį miegantį. Jis buvo ramus ir laimingas ir būtų numiręs be murmėjimo.

Vos tik užsibaigė tas svarbus pasikalbėjimas ir Oliveris vėl buvo paguldytas pasislėti, kaip daktaras, nušluostęs savo akis ir apkaltinęs ponias už jų silpnębę, nuvėžio žemyn pasikalbėti su p. Gilesu. Nerasdamas nieko seklyčioje, jis nusprendė, kad geriausia bus vesti tyrinėjimus viramoje, kur tuojau ir nuvėjo. Tenai, kaipp žemesniame parlamente, susirinko tarnaitės, p. Brittles, p. Giles, katilius (kurs už savo nuopelnus tam tyčia buvo užkviestas išbuti iki vakarui) ir policijantas. Šis ponas turėjo didelę lazda, didelę galvą, didelį veidą ir dideles kurpes, ir išrodė, lyg būtų užgriebęs ir didelį saiką alaus, — ką jis išteisybės ir padarė.

— Sėdėkit, — tarė gydytojas, mostelėjęs ranka.

— Ačiu tamista, — atsakė p. Giles. — Merginos norėjo biskil alaus; kadangi aš nenorėjau jas priimti mažam savo kambaryj, ir turėjau norą pašnekėti, tai ir geriu alų drauge su jais.

Brittles kasžinką suniurnėjo, iš ko visi suprato, kad jisai išreiškia padėką, kuria jie kalti p. Gilesui už anoj nuolaidumą. P. Giles apsidairė aplinkui su globėjo akimis, lyg norėdamas pasakyti, kad jei jie apsieis gerai, tai niekados jų neapleis.

— Kaip ligonis ši vakarą, tamsta? — užklausė Giles.

— Taip sau, — atsakė daktaras. — Man nesmagu, kad įklimpa į bėdą, p. Giles.

— Tikiausi, tamsta nenori pasakyti, kad jis numirė, — tarė p. Giles. — Jei tas atsitiktų, aš niekados nebučia laimingas. Aš nenorėčia nudėti joki vaiką, net ir štai Brittles'ą, už jokius pinigus.

— Ne tame dalykas, — tarė paslaptinai daktaras. — P. Giles, ar tu esi krikščionis?

— Taip, tamsta, tikiuosi, tamsta, — vėbleno p. Giles, labai išbalęs.

— O kas tu esi, vaicine? — smarkiai užklausė daktaras, atsigrižęs į Brittles'ą.

— Dieve man padėk, tamista, — tarė Brittles, smarkiai pašokęs, — aš — toks pats, kaip ir p. Giles, tamista.

— Tai pasakykite man abudu — abudu! — tarė daktaras. — Ar juodu apsiimate prisiegti, kad vaikas, kurs guli ant viršaus, yra tai tas pats, ką pereitą naktį įlindo per langą? Sakyt! Nagi! Mes klausome!

Daktaras, kurs visados buvo žinomas, kaip viens geriausių sutvėrimų ant žemės, ištarė tuos žodžius tokiu pasibaisėtinau piktu balsu, kad Giles ir Brittles, kurie pusėtinai buvo apkvaitę nuo alaus ir nuo sumišimo, žiūrėjo viens į kitą, išputę akis.

— Tėmykis atsakymą, policijante, — tarė daktaras, labai iškilmingai grumodamas pirštu ir dalytėjęs su juom galą savo nosies, kad įgraudenti tam tamistai apie svarbumą šio reikalo. — Neužilgo kas iš to išeis!

Policijantas, kaip įmanydamas mėgino žiūrėti išmintingai ir paėmė savo valdžios lazda, kuri likšioliai nenau dinga riogsojo ant kudmento.

— Tai tik paprastas pažinimo klausymas, įsitėmyk tamsta, — tarė daktaras.

— Taigi tas ir yra, tamsta, — atsakė policijantas, baisiai užsikosėjęs, nes skubiai išbaigė alų, kurio dalis nubėgo į kitą gerklę.

— Kasžinkas įsilaužia į namus, — kalbėjo daktaras, — ir pora vyrų akimirksniu pažiūri ant vaiko ir tai prie parako dumų ir dagi nakties laike ir tamsyje. Ant rytojaus ir tuos pačius namus ateina vaikas ir kadangi jis turi apraišiotą ranką, tuodu vyrų pagriebia jį savo rankosna; taip darydami, juodu ištato ant pavojaus, jog gyvastį ir pri siekia, kad jisai vagis. Dabar klausymas, ar tuodu vyrų turi tiesą taip daryti; o jei ne, tai kokiam padėjime jie save pastato?

Policijantas žemai linkterėjo ir tarė, jei tas, ką daktaras pasakė, ne yra tiesa, tai jis norėtų žinoti, kas tai yra.

— Aš klausiu antrasyk! — užgriovė daktaras, — ar judu pagal šventą prisieką galite pažinti tą vaiką?

Brittles abejotinai pažiūrėjo ant Giles'o; Giles ant Brittles'o; policijantas pridėjo ranką prie ausies, kad išgirsti atsakymą; moters ir katilius pasistiebė, kad klausyti ir daktaras smarkiai apsidairė, — kaip štai pas vartus atsiliepė skambutis ir drauge su juo ratų tarškėjimas.

— Tai bėgikai! — suuko Brittles, liuosiau atsikvėpęs.

— Kas? — suriko daktaras nusigandęs.

— Policijantas nuo Bow gatvės, tamista, — atsakė Brittles, pagriebęs žvakę, — mudu su Gilesu pašaukėva juos širyt.

— Ką! šaukė daktaras.

— Taip, — atsakė Brittles, — aš daviau žinią per vežėją ir įdomu, kad jie čia nepribuvo anksčiau.

— Judu tai padarėta? Tai kad jus prasmėgtumėt su tais savo rambiais vežėjais, daugiau nieko! — tarė daktaras ir išėjo.

XXXI.

Aprašo keistą valandą.

— Kas ten? — užklausė Brittles, truputį pradareš duris ir nenuimdamas nuo jų reteželio, pažiūrėjo laukan, pridengęs žvakę su delnu.

— Atidaryk duris! — atsakė vienas iš lauko, — tai policija nuo Bow gatvės pribuvo čia, kaip buvo šiandien šaukta.

Labai sudrutintas tuom užtikrinimu, Brittles atidarė plačiai duris ir pamatė ant slenkščio augalotą vyrą, su viršutniais trinyčiais, kurs daugiau nieko nesakydamas, žengė į vidų ir nusišluostė savo koja taip ramiai, kaip rodos čia gyveno.

— Pasiųsk ką nors pavaduoti mano draugą, vaicine — tarė policijantas, — jis sėdi vežimelyj ir daboja arklį. Ar turite čia kokią pašiūrę, kur galėtų jį palikti ant penkių, ar dešimtų minučių?

Brittles atsakė, kad turi, ir parodė tvartą. Augalotas vyras sugrįžo atgal pas vartelius ir padėjo savo draugui pastatyti vežimėlį. Brittles su didžia pagarba jiems žibino. Atlikę viską, jie sugrįžo į namus ir nuvesti į seklyčią, nusimetė savo burkas ir skrybėles ir pasirodė, kaip yra.

Vyras, kurs pabarškino į duris, buvo tai stambi žmogysta apie penkesdešimt metų, vidutiniško ugio, su žvilgančiais juodais plaukais, nukirptais palei jierką, su usais, apvalu veidu ir smarkiomis akimis. Antrasis buvo rudas, kauluotas vyras, su čebatais, ir greičiau nemalonaus veido, ant kurio riogsojo užsiritus negraži nosis.

— Pasakyk savo valdonui, kad Blathers ir Duff jau yra čia, — tarė stambesnysis, glostydamas savo plaukus ir pasidėjęs ant stalo geležinius pančius. — Oh! labas vakaras, ponaiti. Galiau aš pašnekėti su tamista porą žodžių atskiriai, jei jus malonė?

Tas buvo ištarta į p. Losborne, kurs tik ką pasirodė ir pamojės Brittles'ui, kad išeitu, atvedė abi ponias ir uždarė duris.

— Tai yra namų ponia, — tarė p. Losborne, parodęs ant p. Maylie.

Ponas Blathers linkterėjo. Paprašytas atsisėsti, jis padėjo skrybėlę ant grindų ir pasiėmęs kedę, pamojo Duff'ui, kad padarytų tą patį. Šis paskesnysis ponas, kurs neišrodė per daug apsipratusiu su gera draugija, o gal nepergerai mokėjo joje apsieiti — vieną iš dviejų — pamiklino kelis kartus savo sąnarius ir atsisėdęs ikišo į burną galą savo lazdos.

— Dabar apie tą vagystę, ponaiti, — tarė Blathers. Kokios aplinkybės?

P. Losborne, kurs matomai norėjo pratęsti laiką, pasakojo apie vagystę labai ilgai ir su daugeliu pridėkų. Ponai Blathers ir Duff matomai gerai apie viską žinojo ir kaip kada viens kitam lingavo.

— Aš negaliu pasakyti tikrai, kol nepamatysiu viso darbo, — tarė p. Blathers, — bet išsyk mano nuomonė yra, — nenoriu tikrai apie tai spręsti — kad tai nebuvo atlikta kokio yokelio, ar ne, Duff?

— Žinoma kad ne, — atsakė Duff.

— Ir dėlei ponių supratimo išvertus žodį yokelis, aš numanau, jus norite pasakyti, kad tai nebuvo atlikta kokio kaimiečio? — užklausė p. Losborne, nusišypsojęs.

— Taip ponaiti, — atsakė Blathers. — Tai viskas apie vagystę, ar ne?

— Viskas, — atsakė daktaras.

— Dabar ką apie tą vaiką, apie kurį tarnai papasakojo? — užklausė Blathers.

— Suvis nieko, — atsakė gydytojas. — Viens nusi-gandusiu tarnų paėmė sau į galvą, kad tas vaikas dalyvavo namų išplėšime; bet tas kvailybė ir gyna nesąmonė.

— Labai lengvai su juom atlikta, jei tas teisybė, — patėmėjo Duffas.

— Viskas teisinga, ką jis sako, — pridurė Blathers, patvirtinčiai lingudamas galva ir žaisdams su pančiais, tartum su žaislulais, — Kas per vienas tas vaikas? Ką jisai apie save papasakojo? Iš kur atėjo? Jis nenukrito iš debesų, ponaiti, ar ne?

— Žinoma, kad ne, — atsakė daktaras, nerviškai pažiūrėjęs į ponias. — Žinau visą jo istoriją, bet mes negalime dabar apie tai kalbėti. Gal norėtumėt matyti vietą, per kurią vagis norėjo įsilaužti į namus?

— Žinoma, — atsakė Blathers. — Pirmiausia turime apžiūrėti vietą, o paskui išklausinėti tarnų. Taip paprastai atliekama reikalus.

Toliaus bus.

Kurių skaitytojų prenumerata pasibaigusi, tiems šis numeris bus paskutinis. Siunčiant pinigų, čekius, arba "Money Order", siųskite ant adreso:

"DRAUGAS",

314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Pasinaudokite!

Turime atspaudę šv. Rožančiaus tajemnyčias. Peniolika tajemnyčių kainuoja 10 centų. Kalbantieji rožančių tepasirupina parsitraukti tajemnyčias. Adresuokite:

"Draugas"

314 E. Market St.,

Wilkes-Barre, Pa.

Šiuomi pranešame visiems, jog mes atspaudėme iš naujo

Trumpą Katekizmą,

taigi kurie pirmiau reikalavote, tai dabar galėsite gauti.

10 centų egzemplioris.

"Draugas"

314 E. Market st.

Wilkes-Barre, Pa.

Jau laikas užsisakyti 1912 metams

"ŠALTINIS"

Geriausias Lietuviškas-Katoliškas Laikraštis.

"ŠALTINIO" kaina:

Lietuvoje ir Rusijoje:	Amerikoje:
Metams 3 rb. — k.	Metams 4 rb.
9 mėn. 2 rb. 25 k.	9 mėn. 3 rb.
6 mėn. 1 rb. 50 k.	6 mėn. 2 rb.
3 mėn. — rb. 80 k.	3 mėn. 1 rb.

Norint permaitinti adresą, reikia atsiųsti 20 k. ir būtinai senąjį adresą, kuriuo buvo gaunamas laikraštis, arba jojo kopiją.

Siunčiant į Redakciją laiškus ir pinigus reikia padėti šitoks adresas:

SEINAI, SUV. GUB.

"ŠALTINIO" REDAKCIJA.
RUSSIA.

FABIOLE,

gerai kardinolo Wisemano apysaka.

Vertė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieno egzempliorį, nuleidžiamas didelis nuolimis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

—NAUJA KNYGA— BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas. Tik vienas šitas šventraštis yra katoliškas.

Kaštuoja \$2.15 persiuntmui.

Adresas:

REV. S. PAUTENIUS,
Mahanoy City, Pa.

J. F. GILLIS

Pas ji galima gauti visokių to-rielių, blūdų, stiklų, puodų, liampų ir visokių virtuvei reikalingų daiktų Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST.,

WILKES-BARRE, PA.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystę. o ypatingai: kokardu guzikučių meta-liavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, ve-liavu ir karunu.

Man pavestus dar-bus atlieku artiš-kai.

M. A. Norkunas

142 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Iš Visur.

1 Iš Londono ateina žinios, kad ex-karaliaus Manuelio sekretorius Marquis Della Vradio apskelbęs žinią, kad Portugalijos monarchistai užėmė dvi šiaurinės republikos valstijų ir apskelbė monarchiją.

Tą patvirtino ir Manuelio greitas sumanymas grįžti Portugalijon. Monarchistai esą nudžiuginę žinią, kad jie turį jau savo rankose svarbų Portugalijos portą Oporto, kur jie jau įsteigę ir savo valdžią.

1 Portugalijos monarchistai labai nusiminę, kada gavo žinią, kad ir Rusiją pripažino Portugalijos respubliką.

1 Paryžium ateina žinios, kad Prevezoje stovintiems Turkų kariškiams laivams atsisakius apleisti portą, Italijos laivai pradėjo portą bombarduoti.

1 Konstantinopolius, Turk. Nepasisekusių Turkijai prisišaukti didžiųjų Europos valstybių pagelbos, sultano valdininkai rengiasi Tripolį apleisti. Vėliau pranešta, kad turkai Tripolį jau apleidė.

1 Antverpis, Belgija. Baisios vėtros siautė šiaurinių jurių pakraščiais. Daugumas laivų negalėjo pasirodyti ant jurių, keletas laivų paskandinta, su kuriais prazuvo nemažai gyvasčių.

1 Tokio. Japonijos laivyno ministerija reikalauja pasikirti laivyno reikalams 35,000,000 yenų; tie pinigai bus apversti pastatymui 7 didelį karo laivų, 2 šarvuotųjų talpinančių po 30,000 tonų, ir keleto mažesnių mušio laivelių.

1 Italijos valdžia priėmė nuo Amerikos milijonieriaus Andrew Carnegie'o \$750,000 dovaną įsteigimui fondo už įvairius atsižymėjimus ir didvyrstes.

1 Meksikoje pasklido gandas, kad pralaimėjęs prezidento rinkimuose generolas Reyes, susitaręs su gen. Diaz pasekėjais aplinkinėse San Antonio renka maištinkų pulkus ir rengiasi republikoj sukelti revoliuciją prieš dabartinę valdžią.

1 Senor Don Rodolfo Reyes, sumus generolo Bernardo Reyes, kuris yra kandidatu ant Jalisco gubernatoriaus, užginčija žinią, buk jo tėvas norįs sukelti revoliuciją prieš Madero valdžią.

Iš Londono paleistos žinios, kad ex-karaliukas Manuelis apleido Angliją ir išvažiavo į tėvynę, kad vadovauti monarchistų armijai prieš Portugalijos respubliką pasirodė neteisingos. Manuelius tebegyvena Anglijoje ir pats prieš tą paskalą už protestavo, pridurdamas, kad jis nelabai tikįs monarchistų pergalei ir kad jis begalėsiąs sugrįžti ant Portugalijos sosto.

1 Labai smarki kova traukiasi tarpe Portugalijos monarchistų ir republikonų. Monarchistų kapitonas Counceio su savo armija aplinkinėse Braganza likosi smarkiai sumuštas; gi netoli Vinhaws dalis monarchistų armijos likosi paimta republikonų nelaisven.

Baisios žinios ateina iš Oporto, kur laukiama didžiausio kraujo praliejimo, nes

monarchistai sutraukė čia savo didesnes spēkas, o ant vandenio turi du naujausius didelius karo laivus, kurie tik laukia prasidedant mušui ant žemės, o laivai tuoj pradės bombarduoti miestą.

Kur monarchistai pirkto laivus — niekas nežino. Republikonų valdžia tuo labai sujudinta.

1 Chiasso, Šveicarija. Čia gauta oficiališką Italijos valdžios pranešimą, apie choleros stovį Italijoje. Nuo rugsėjo 24 iki 30 ten buta 450 apsirgimų ir 116 mirčių. Cholera apsiereikė ir Rymo bepročių ligonbutyje, kame taipgi buvo 48 apsirgimai ir 12 mirimų.

Redakcijos Atsakymai.

J. Pakarkliui, Norwood, Mass. — Senas patyrimas rodo, jog jeigu paguldysi sveiką žmogų į vieną lovą su ligoniu, tai ligonis nepasveiks, bet atpenč užkrės dar savo liga sveiką žmogų. Kadangi iš daugelio atžvilgių socialistų principai yra nesveiki, tai geriausiai nepriiminėti socialistų ir katalikiškų draugijas, idant savo nesveikatos neprasplatintų tarp draugijos narių. Pavojinga priiminėti ir katalikišką draugiją socialistus net tuomet, kada jie apsiima pildyti draugijos įstatus. Patyrimas parodo, jog tokios katalikiškos draugijos, kurios priiminėja ir savo tarpą apsiėmusius atlikinėti draugijos įstatus laisvamanius, socialistus, etc. pamaži permaino savo įstatus taip, kad draugija galop pradeda kovoti prieš katalikybę. Ana, vienoje vietoje draugija, nešiojanti šv. Antano vardą, uždraudė savo nariams klausyti šv. mišių šventadieniais po bausmės 5 dol., ir atlikinėti velykinę išpažintį po bausmės 7 dol. Taip nebutų atsitikę, jeigu draugija nebutų įsileidusi ir savo tarpą betikių.

A. Grabauskui, Shamokin, Pa. Tamstos pačtas nesuran da; parašyk gatvės numerį ar pašto box'o numerį; kitaip mes negalime duoti atsakymo.

"Saulės" atstovams, Newark, N. J. Gauta — bet šin numerin nesuspėta; bus sekančiam.

PERSIDIRBĖ ŽMONĖS.

Daugelis darbininkų žmonių kenčia nuo persidirbimo to nežinodami. Dirba jie diena iš dienos, fiziškai ar protiška, net kada jiems reikėtų atsilsėti ir nusiblaivinti. Jų dirksniai nuolat šilpsta, jų muskulai nustoja savo elastingumo, jų apetitas ne kokiškas. Nekurie mėgina atgauti jėgas, naudodami mačius gėrimus, kas yra didelė klaida. Vietoj savo vidurius apsilpninti turėtų anuos sudrutinti, kad jie galėtų priimti ir sumalti valgi, jie turi sudrutinti nervus, kad anie dalaikytų nuolatinį įtempimą, jie turi apčystyti savo kraują kad būtų reguliariška ano cirkuliacija. Jie turi naudoti Trinerio Amerikonišką Elixirą iš Kartaus Vyno, kuris sureguliuos visų malimo organų darbą. Pilvo, skilvio, kepenų, vidurių ir nervų ligose negali rasti taip užtikėtiną vaisto kaip Trinerio Amerikonišką Elixirą iš Kartaus Vyno. Visose aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

REKOMENDUOJAME MUSŲ RAUŠĄ AKSEINĮ 25 AKMENŲ GELEKELIO LAIKRODŽIŲ.

Auksiniai, paausuoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų "Accuratus" laikrodžių tik už \$0.75 šėdą. Tie gražūs laikrodžiai puikiai išrežyti, dubeltavi lūkstai, gerai laiką rodo, labiausiai kabinamieji, naudojami, kurie turi daboči laiką, rodo, teriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20 metų. Tikrai gražūs laikrodžiai, negėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą žiegorėlį, tai štai mūsų pasiūlymas: Mes nusisūsiame šitą laikrodį kiekvienam C. O. D. už \$0.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiūrėjimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cento. Mes riskuojame viską. Auksinis grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiu. Adresas: EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

Dr. O'Malley išaiskina priežastį pasekmingo gydymo. Išsiveržimas

VERIKOSELE arba netikrasis išsiveržimas HYDROCELE arba vandeninis išsiveržimas PUČKAI ir visokios ODOS LIGOS Be jokios operacijos, skaudėjimo, ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

PRIEŽASTIS IŠGYDYMŲ:

1. DELTO—Kad jojo neskaudant, metoda likos naudota suviršum per 25 metus, taip vadinami išsiveržimo specialistai naudoja ir seka paskui jį.
2. DELTO—Kad suviršum 12,000 išgydė ligonius; nekurie priėmė iš tolimų šalių, o kurias jis vienas išgydė.
3. DELTO—Kad kožną savo žodį gali pinigais ir profesionališkai užtikrinti, kurį duoda ligoniu, o 25 metų praktika gauna palidijimą apie jo tinkumą.

G. A. Fritzinger (poliejantas) Wilkes-Barre, Pa. išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo 5 metai atgalios, nenešioja diržų.

Thom. B. Williams, anglekasis iš Hyde Park, Pa. išgydytas nuo išsiveržimo, 5 metai kaip diržo nenešioja.

R. D. Greenwald, mašinistas prie Prospect Brėkerio Breslau, Pa., du vaiku 3 ir 9 metų senumui, o išgydyti nuo išsiveržimo, o diržo nenešioja jau 2 metai.

Su tokiais palidijimais delko turėtum dar vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tame PERŽIŪRES UŽDYKA ir pasakys kas ten kenkia, ir geriausia roda kaip gali pasveikti Geriau pasinaudok iš 25 metinės praktikos ir nebūsi pavojuje.

Pasi'kalbėjimas ypatingai ar per pačtą.

Atsiųsk adresą, o prisiūsiame knygtę su abrozėliais apie išsiveržimą, užpečėtytam koperte.

Dr. Alex. O'Malley

Ofisas, 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Kur Lietuviškai ir Lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

HEIGHTS DEPOSIT BANK

Kampas E. Market ir Hancock Sts. WILKES-BARRE, PA.

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų pinigų ir ima pinigų ant suėdėjimo nuo dolerio ir augščiau. Siunčia pinigus in visas svieto šalis.

Atdara nuo 9-nių iš ryto iki 3-jų po pietų; subatomis— nuo 9-nių — 12 ir nuo 7 iki 9 vakare.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta kova yra stebuklinga ir siusta yra tyk del viru. Knyga ta prastai, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, išgydyti nuo užuodijimo, kraują arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu styprbe, pučkus ir kitus išmetimus, negromulavima, patrotitu styprbe, pylvia, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperit, naujai įgautas lygas, strictura ir vyssas vyrų lygys, gal buti išgydomas sava namuse privatiskai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai įgauta knyga, pasakis jums kodėl jus kentat ir kaip gauti galutiną laisvę. Knyga ta yra krastuvė žinio, katrus turo žinoti kožnas vedas arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašyta par Doktorą, katras atyadave ilgo laika tyrinejimu tu, specialiskų lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta — ai dykai, užmokam už pačtą, ing užpečėtita konverta. Nesiusk nekokių pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotų kupon, katru siusk mums šėdena.

DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

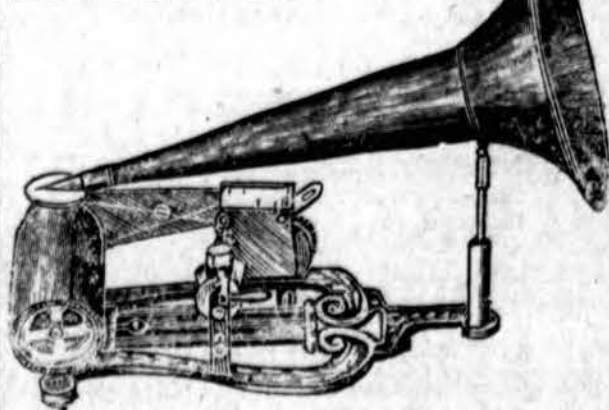
DR. JOS. LISTER & CO., 1. 905 22 Fifth Avenue, Chicago.

Gedotins Taisitels: Įgalai Tamistos prižadėjima, aš norėdžiau jog Tamista prisistatumei man vyrai dykai vėda jaus knyga del viru.

Vardas.....

Adresas.....

DYKAI

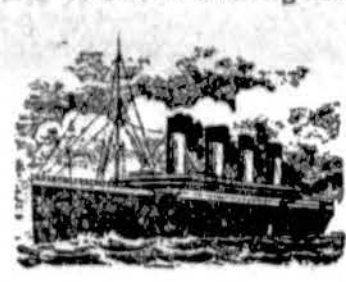
Pirkite už \$6.00 vertės mūsų žinomos tabokos dėl cigarėtų ir išsirinkit sau dovaną iš sekančių dailių: Naujaisius importuotus Fonografus su didele nikeline dūda, kuri graina gerai ir aiškiai visokias muzikas ir dainas. Kiek vienas gali turėti savo name koncertą. 2. Geriausia Armonika vokiško išdirbimo su natom ir nurodymais. 3. Puikus stavalas nikelinis Laikrodas su muzike, kiekvieną kartą muzikė graina 10 minutų. 4. Vyriški arba moteriški stori paausuoti laikrodžiai. 5. Stalavi įrankiai gražioje dėžutėje: 6 peiliai, 6 videlciai, 6 dideli šaukštai, 6 maži, 1 pelis sviestui, 1 šaukštukas cukrui.

Už mūsų dovaną vien norime, kad pagarsintumėt mūsų firmą tarp jūsų pažįstamų. Atsiųskite mums ant rankos 50 centų paštiniškas ženklėliais, o mes jums prisiūsiame 40 skrinučių tabako 4-ųjų gatunkų už \$6.00 ir Jūsų išrinktą dovaną. Likusius \$5.50 užmokėsit gavę tavorą. Kam tavoras nepatiks gali jo neįimti.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO., Dept. F.

115 7-th street, New York, N. Y.

Tikras Lietuviškas Agentas.

Malonų viengenciai lietuviai ir lietuvaitės! Jei norit turėti lengvą ir laimingą kelionę į seną tėvynę Lietuvą ir nenori buti nusikraustu atvažiavę New Yorkan, tai kreipkis tiesiog pas G. Bartašius. Jis visiems žinomas geras žmogus, užlaiko du ofisu: vieną Bostone, antrą New Yorke. Parduoda laivakortes į visas pasaulio dalis ant drūčiausių ir greičiausių laivų ir už pigiausias kainas. Siūnėme pinigų ir išmalnome ant amerikoniškų. Parupiname guberniskus pasportus iš Konsulio. Pasamdome keleiviams kambarius dėl nakvynės ir suteikiame kiekvienam visokias svarbias žinias uždyk.

GEO. BARTAŠIUS, Agentas,

261 W. Broadway, So. Boston, Mass
558 Broome str., New York City.

Kas reikalauja

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Šv. Traicės, gali gauti pas mus visada. Mes išdirbame ir reikalaujantiems pasiūnėm porą ant pažiūros.

Mrs. A. Smalilienė,
2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

Look Out! You'd better take care of Yourself!

Galvos skaudėjimas, gerklių sope, skaudėjimai krūtineje, šonuose, pabrinkę muskulai ar kitoki slogų ženklai neinėis i sunkų padėjimą jeigu vartosi

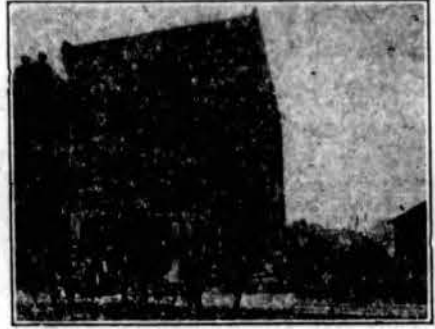
Dr. Richter'io PAIN-EXPELLER

sulyg to, kaip yra nurodyta ant pakečių; 25c. ir 50c. už bonką. Sergėkis pamėgdžiojimų ir klastavimų, žiūrėk tik kad butų Inkaras ir mūsų vardas.

P. A. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Piliės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

SECOND WARD HOTEL

Frank Burba Savininkas.

Geriausiu Importuotai ir naminiai Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir t.t. 454—456 MAIN ST.

Pirmos klesos kietos ir arkliai parsamdymui ir grabinio ofisas prie Russell gatvės.

EDWARDSVILLE, PA.
Naujas telefonas 8041.
Bell telefonas 9294-R.

Nuo Strenu Skaudejimo,

kios nors ligos ant inkstų — turi imti tokius vaistus, kurie palengvi na tokius apsiereikimus ir prašalina priežastis.

Severos Vaistai nuo Inkstu ir Kepenu

yra užtikrintos geros ir pasekmingos gyduolės, ir labai gerai žinomos išgydyme nuo visokių ligų kepenų, inkstų ir pataisymo šlapinimosi.

Duoda sustiprinimą ir jiegas absoliutiniams inkstams.

Sujudina kepenis lig normališkam judėjimui.

Sutvarko iširusius šlapinimosi dalis.

Kaina: 50c. ir \$1.00.

Neužganedijimas

Apsvaigimas galvos, nusilpnėjimas ir skaudėjimas galvos; neskanumai, užkietėjimai, apsunkinimas kepenų — tai yra nekurie apsiereikimai iš ko atsiranda nesužlebėjimas arba dispepsija. Tas nelinkamas apsiereikimas daugiausia puola ant ypatų iš gyvenimo neužsiganėdinimo, bet tokias betvarkes galima prašalinti, jeigu imsi per tulą laiką

SEVEROS GYVASTIES BALSAMAS.

Kaina 50c.

Delko kenteti Skaudejimą?

Sveikas žmogus turi buti liuosas nuo visokių skaudėjimų. Strėnų skaudėjimas, strėnų ir raumenų štyvumas, sutinimai, užsidegimai ir kiti paviršutiniai skaudėjimai, buk tai atsirandantį nuo reumatizmo, gumbo arba sutrenkimų, tada reikalauja išvirsutinių gydulių. Jeigu nori gauti greitą ir tikrą palengvinimą, vartok

Severos Gothardo Alieju

Kaina 75c.

Labai trokštame, kad pamėgintum vieną bonkutę šiandien. Parsiduoda visose aptiekose ir pas vaistų prekėjus. Vartojimo budas yra parašyta aiškiai lietuviškai. Reikalauk, kad jums duotų tikrą sutuo vardu ir parašu.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Tau labai inkyres ateinaučioji žiema, jeigu tu nebūsi Rosenthalizkas

Aš panaudojau šiuos žodžius nuo p-no Shakespeare, kur iuos jis į gerkle įbraukė karaliui Richardui III.

Richardas buvo suvargęs. Visi nustojo jį godoję.

Priežodis sako: Kad žmogus gauna tą, ką užsielpno.

Tam labai įkirės ši žiema, kuris neturės drabužių iš manokrautuvės.

Sutaupinimas penkių dolerių tai da ne visas dalykas.

Styliai negali buti sulyginti visame miestelyje — tavorai gi geriu geriausia

LOUIS ROSENTHAL,

ANT KIRBY'S

Tikras dalykas: Kuris iš vaiko atima centus savo reikalams, jis niekad nebus Andrium Carnegie.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katalikiškas laikraštis
Pašvystas Amerikos Lietuvių
Katalikų Reikalams.

— Organas S. L. R. K. A. —
Išleina iš Wilkes-Barre, Pa., kas
ketvirtadienį.

A. L. R. K. K. Sąjunga — Leidėjai.

Kun. A. Kaupas — Redaktorius

Visas korespondencijas ir kitokius
raštus reikia siųsti pas

Rev. A. Kaupas,
64 Church St.,
Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai pranešimus,
ar tai už "džabsus" ar už
apgaršinimus ir t. t. reikia siųsti
tokiu antraštu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spaudinimas konstitucijos,
ar plakatų, ar tikietų ar kitokie
ir tai panašūs reikalai, reikia
visados kreipties tuo pačiu
antraštu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę
taisyti, trumpinti arba atmesti
visas prisiunčiamas raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo
pridera nuo redakcijos.

Atmettieji rankraščiai nėra grąžinami
redakcijos išdomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio,
paliekant plačius tarpus
tarp eilučių. Popieris nėra ko gailėti,
nes korespondentams ir bendradarbiams
rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkios
raidės, redakcijai labai dažnai pri-
siekina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiam
numeryje, rankraštis
reikia pristatyti spaustuvenai ne vėliau,
kaip 9 valandą išryto antra-
dierėje (utarninke).

Sąjungos Liet. Vargonininkų Amerikoje
vyrtausybės adresai.

K. Strumskis, prez.
190 High St.,
Brooklyn, N. Y.

P. Grajauskas, vice-prez.
Paca & Saratoga St.,
Baltimore, Md.

J. Stulgaitis, kasierius,
40 Sylvanus St.,
Wilkes-Barre, Pa.

A. Gudaitis, sekretorius,
P. O. Box 73
Silver Creek, Pa.

10 tuzinų tik už \$1.00.
Gražiausios gromatomos
popierios su gražiais apskai-
tymais ir dainelėmis 10 tuzi-
nų už \$1.00, prisiumtinas
30c. extra. Palangos Trajan-
kos baksukas 30c. Kataliogą
siunčiame už 4c. Reikalauja-
me pardavėjų ir duodame
gerą pelną.

M. Žukaitis,
449 Hudson ave.,
Rochester, N. Y.

(48)

A. L. R. K. K. SĄJUNGOS
VIRŠAIČIŲ ADRESAI:

Prez. Kun. A. Staniukynas,
4557 S. Wood St.,
Chicago, Ill.

Vice-Prez. Kun. V. Vizgirda,
190 S. Meade St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Sekr. Kun. A. Kaupas,
64 Church St.,
Pittston, Pa.

Kasininkas, Kun. V. Dargis,
Silver Creek, Schuylkill
Co., Pa.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Kazys Matukevičius,
1742 Nay Aug ave.,
Scranton, Pa.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Kazys Matukevičius,
1742 Nay Aug ave.,
Scranton, Pa.

"Draugo" Agentai.

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

K. Strumskas,
190 High st.,
Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.

T. Kizievich Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauskas, 52 G. St.
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st., S. S.
Allegheny, Pa.

J. Bartoševiče,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

M. Urbanavičius, Box 33,
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22,
Swoyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O.
Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevičius,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

P. J. Miller,
Lithuanian Store,
Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas,
2422 W. 69th st.,
Chicago, Ill.

St. Petruskevičius,
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas,
415 Middle st.,
Kenosha, Wis.

A. Urbonavičius,
329 River st.,
Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas,
1338 So. Canal St.
Chicago, Ill.

Dcm. M. Andrulionis,
65 Davidson st.
Lowell, Mass.

Ant. Tuškenis Box 116
Plymouth, Pa.

Julius Bukantas,
94 Blackstone st.,
Boston, Mass.

Jonas Ramanauskas
135 Ames st.,
Brockton, Mass.

B. P. Miškinis,
Box 124, 35 Arthur st.
Montello, Mass.

F. B. Versocky,
257 So. 33rd st.,
So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban,
Box 239, Lewiston, Me.

Pr. F. Juškevičius,
131 Jackson st.,
Lawrence, Mass.

Jonas Galeckas,
109 So. 3rd st.,
Brooklyn, N. Y.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Kazys Matukevičius,
1742 Nay Aug ave.,
Scranton, Pa.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Kazys Matukevičius,
1742 Nay Aug ave.,
Scranton, Pa.

Juozas Szukis,

Geriausias Lietuvys
FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070-B.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Office New Telephone 37.
Residence 1100.

Lietuviu Advokatas.
Jonas S. Lopatto

47-49 Bennett Building,
Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų
ant pirmo mortgage, arba pirkti
namus lai kreipiasi.

First National
BANK,
PLYMOUTH, PA.

KAPITOLAS \$100.000.00.
PERVIRŠIS \$250.000.00

Didžiausia ir saugiausia
Banka mieste.
Moka 3 nuosimčius nuo
sudėtų joje pinigų.

UNION TICKET AGENCY.
Seniausia Lietuviška Banka Serantone
ir Visoje Aplinkinėje.

Agentura Laivakorčių ant Geriausių
Linijų.

Sinčia pinigų kas dienai visose
dalis svietio; taip pat perka ir išmaitina
visokius pinigus. Išdirba visokius doku-
mentus Amerikos ir Lietuvos teisauose.

Ofisai atidarytas kas dien nuo 8-tes
u ryto iki 9-tes val. vak.
Nedėlioje: nuo 10-tes iš ryto iki 5-tes
valandai vakare.

Adolf Blau,
Union Ticket Agency,
203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Taipgi turime savo krautuvių dau-
gybę visokių maistinių ir svietiškių
kavų visokios kalbos.

TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

Merchants
Banking
Trust
Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nnošim-
čiais
\$190.000.00.

Sudėti pinigų
\$700.000.00.

Mēs vedame visokią lega-
lišką biznį.
Musų bankoje galima
susikalbėti: lietuviškai,
lenkiškai, vokiškai ir
angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Wilkes-Barre
Deposit & Savings
BANK,

71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas \$150.000
Perviršis \$450.000
Depozitai \$2.625.000

Moka 3-čią nuosimčių nuo sudėtų
joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ry-
to iki 3 popietu. subatomis nuo
9-12 vidurdienyje ir nuo 7 val.
vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir
lietuviškai.

TEMYKITE LIETUVIAI.

Kelionė per jures. Tūkstančiai
tūkstančių mūsų tautiečių ke-
liauja į prigimtą šalį ir iš tenai
atgal į Ameriką, o visi labiausiai
užganėdinti, kurie perka laivakor-
tes pas:

Jona Nemeth'a

O kodėl? Nes turi gerą prižiū-
rėjimą, parankią kelionę, kad tar-
tum kaip ir pačios kompanijos bu-
tų pirke laivakortes. Siuntimas pi-
nigų greičiausiai ir pigiausiai pa-
saulij.

3 N. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

Ilgai Vakarai

Suteikia namų mylėtojams
ramų kempelį, atsilio kres-
lę, puikius pasikaitymus
knygų ar magazinų ir butelį

Stegmaiero
ALAUŠ

Ko geriau benorėti turint to-
ki susiraminimą? Krėslas
duoda atsili, skaitymas to-
bulina ir duoda protišką
smagumą, Stegmaier'o Alus
duoda linksmumą ir atgai-
vina kupą ir sutauso nervus
į gerą stovį, kas suteikia ge-
rą miegą nakties laike.

Laikyk po ranka dėžę mu-
sų alaus.

Gryno maisto ženklas ant
kiekvienos bonkutės.

STEGMAIER BREWING CO.
Wilkes-Barre, Pa.

Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

Plymouth National

BANK.

Kapitolas su perviršiu
\$165.000.00.

Šitoji Banka prižiūroma
Suvienytųjų Valstijų val-
džios. Moka 3 nuosimčius
nuo sudėtų pinigų. Galima
susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,
išdininkas.
Mandagus patarnavimas.

First National Bank
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS \$375.000,00
Perviršis ir nepa-
dalyta nauda 490,000,00

Už sudėtus pinigus moka 3-čią
nuosimti.

WM. S. Mc. LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier.

ALBERT G. GROBLEWSKI,
Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LIETUVIŠKŲ-LENKIŠKŲ VAISTŲ."

GERIAUSIA
GYDUOLĖ:
NUO
STRAVŲ SKAU-
DŽIMO, DEGI-
MO KRUTINĖJE,
GALVOS SKAU-
DŽIMO,
KATAROS,
UZSIALDYMO,
NEURALGIJOS;
NUO
GERKLĖS
SKAUDŽIMO.

Ypatingos Gyduolės.

Jei su sergate užsiėmusiomis ligomis nuo kurių negali pagel-
bėti ne daktarai ne ligonbutiai, arba pasilaptingomis ligoms, apra-
šykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes
čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apie tavo
gyvastį (Ateiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko pa-
slaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk tei-
sybę, o miedai antelieku rodą ir prisijau geras gyduoles pagal tavo
ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Rei-
kia rašyti liukus stačiai pas mane pridėdant visados 2c. markę ant
atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Taipgi mes reikalauja-
me gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkinėse.
Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50
dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbi duodame kuogeriausiai. Taipgi
rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas stornikas
teipgi privalėtų užlaikyti visada mūsų puikią Lietuviškas gyduoles
savo stornose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami ga-
lėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalingų išduoti pinigų dova-
na kokiems nors apgavikams tose aplikacėse. Stornikai, rąykite
paraikaudami gyduolių, nes geras uždarbis ir parduokite mūsų
tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite
po antraštu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

Honover Brewing Co.
Grynas

Elius, Alus ir porteris.
TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą in produktą, Jusų tautiečių iš-
dirbama. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir
Nauticoke, o bravoras Danvillėj.

Emil Malinauskas, Manageris ir Prezidentas
Alu telefonai.

Lietuviškųjų Šv. Kazimero
Seseru Seminarija

CHICAGOJE.

Lietuviškosios Sesers priima pas save mer-
gaites mokimui ir išauklėjimui. Seminarijo-
je prie reguliškąjo mokslo, arba ir atsky-
rium, yra mokinama, muzika, pašymas, siuvi-
nėjimas ir taip toliau.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos
Perdėtinės šiuo antraštu:

Mother Superior,
ST. CASIMIR'S SEMINARY,
6700 Rockwell St., Chicago, Ill.

Dr. Ignotus Stankus

Bell Telephone Dickinson 3737 w.

Del daktariškos rodos galima atsiskauti
pas Dr. Ign. Stankų per telefoną ar lai-
ku ir iš kitų šaltų, taipgi Kanados.

— Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphiajioj —
Jis yra pabaigęs augėliausius ir jau paskutinius daktariškus mokslus. Buvo
miestav daktaru mieste Indianapolis. Mokėsi ir praktikavojo The New York
Post Graduate Medical School and Hospital. Visi jo palidijimai išstatyti yra
ofise, kur kiekvienas susilankęs gali juos matyti.

Dabar įrengė savo loana ligonbutį Philadelphiajioj ir tame pačiame name
padirbo puikią medicailinę kėdikų su laboratorija, elektriškas mašinas ir ap-
tikę su geriausiomis gyduolėmis. Čia visi ligoniai atranda teisingą pagelbą, iš-
sigydo ir palieka sveikti. Štai ką liudija patys ligoniai:

"Nuo visokių spugų ir išberimų, ant veido ir kaklo ir viso kūno, taipgi
nuo kitu odos ir kraujo ligų, nerą gerosnio daktaro, kaip Dr. I. Stankus
daug daktarų atlinkiau, bet nei vienas negalėjo išgydyti." Taip kalba Jos.
Svilpa, 1011 Carlton St., Philadelphia, Pa.

"Šiuomi viešai išreikšiu sa-
vo kirdingą padėką Dr. Stan-
kui už išgydymą nervų ligų
ir sugrąžinimą vyriškumo,
kuriu kiti daktarai atsiskakė
išgydyti. Ir visiems su slap-
tomis ligomis patariu kreip-
tis pas Dr. Ig. Stankų, o ne-
pasigallėsite savo žygio.

A. Zmudzen, Salem, Mass
57 Pingree St. Dr. Ig. Stankus.
1325 S. Front St., Phila.

John Akuatitais, Montreal, Que, Canada, rašo: "Mielutis gydytojaui.—
Šešta diena, kaip gavau nuo Tamstos liekarstas ir vartoju sulyg užrašo, jau
negaliu atsidėkoti Tamstai iš džiaugsmo da tik pusę liekarstu sunadojau bet
jau visas sustiprėjau ir baigiu gyti. Daugiau neturiu ką rašyti: nes jau ne-
reikalauju daktariškos pagelbos. Ta įkiri liga, kuri taip daug prikanikino
mane ir kurią kiti daktarai laikė už neišgydina, dabar jau baigia gyti. Ačiū
Tamstoms už pigų ir greitį išgydymą."

Išgydau pasekmingai ir ant visados nuo:
reumatizmo, skaudėjima šonų, sanarių kaulų, strėnų, kojų, pečių, nuo
visokių kraujo ligų užkrečiamu lytišku ligų, triperų, bankerų sifilų, užkietėji-
mą ir nedirbima vidurių, išberimų, niežėjimą ir augimą ant veido ir kūno vi-
sokių spugų, dėtėrinį ir silnų plaukų, galvos skaudimą, širdies, inkas-
tų, kepenų ir plaučių ligas, visokias nervų ligas neuralgiją, drobiėjimą sana-
rių, greitą supykimą, negalėjimą miegoti ir išgasti, greitą pailsimą, sunkų
kvėpavimą, persalimo slogas ir nusilpnėjimą sveikatos, visokias moterų ligas
skausmingų ir neleguleriskų mėnesinių tekėjimą ir gumbą. Išgydau su ope-
cija rupturą, apendisitį, vėžį, skilyvė augančius akmenis visokius skaudulius,
guzus (tumors), kepenų, inkstų ir pūslės. Darau operacijas ant gyslių kaulų
nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdančių organų, pritrauktas kojas ir ran-
kas atitaisau ir padarau sveikas. Taipgi daro operacijas ant nosies, akių ir
gerklės.

Dr. Ignatius Stankus, M. D. 1220 So. Broad Street,
Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4, ir nuo 6 iki 8 vakare.
Šventadieniais nuo 1 iki 5 po piet.

IŠEJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKI
VAIZDELIAI VARDU

„Degtine“ ir „Katriute.“

KAINUOJA PO 10 CENTU.

Galima gauti
„Draugo“ Spaustuveje.

PIRIKTE LABAI NAUDINGAS KNYGUTES
PO VARDU

„Naminis Vaiku
Auklėjimas“

IR

„Katekizmas Apie
Alkoholiu.“

Kainuoja po 12c. su persiuntimu. Pelnas eis instei-
gimui našlaičių prieglaudos. Galima gauti pas

Kun. A. Staniukyną,
4557 So. Wood St., CHICAGO, ILL.

"DRAUGO"

SPAUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GE-
RIAUSIA GREITAI ATLIEKA
IVAIRIŲ IVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA
PIGIAI

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,
UZKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

RAIDĖS STATOMOS DIDELE-NAUJAU-
SIOJO PATENTO-MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE
"DRAUGAS"

314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.